

Baawaalaácheesh Hebrew akchiwakáaush ala kuss baalaátuuash hinné koók

---

Akbaatatdía dáakbachee baa
hawasséehkaak baa annawéék.

1 Baapanmasshipúuash shóohtalaacheehaa Akbaatatdía koóm hileen akiláakuuash chúuss iláak bas baaxaalíoo ala kuss ilíhcheesh an díash ahák shíishiaahikaattuuk. Heem al iláau al iikukkúuash dak ammaa an díoo al íkuuash dak kalako ii Akbaatatdía ala kooté dak ammaa íkuchke dak kooshtattáchiikaattaa hileen bas baaxaalíooosh kan daasáxtaauk. ²Heehaa hinna baapiiháakasee Akbaatatdía dáakbachee balee héelass húuhkaak ko chúuss iláak balee baa chiweék. Axp baa hilák hinna awé dak báakukkoon baatách kooléesh dak díak baapéem hileen baam díash xaxúa dáakbachee kuúihmaachik. ³Hinna dáakbacheesh ammaa an díash kal ii Akbaatatdía alasáashiiwaaxpeesh dak al íchikaateesh dak an baaxpéesh dak an baatcháacheesh kal ii xíassaahcheik. Akbaatatdía ala kooté dáakbachee kala koottáahilik. Heem hinna dáakbacheesh baa íkuchke an baatcháacheesh Akbaatatdía baatách xaxúa díash ala hawasséehcheesh kalako ii annawitáahiliik kúh ak aaláalaweesh koók. Dáakbachee baa baatcháachee chúuss dáak kalako ii bilaxpáake an baa kxawíannioosh haawéehchewioolak kootíihmaachik. Hinna íwahkoocheesh

Akbaatatdía ammaa an díash xaxúia hawasséehkaak annawéek. Heem kalakoon Anmaaiiwaakoochihtéesh koon Akbaatatdía kan baa baatcháache kóosh ilapáko awáachihkaak ala chikittaakúuash ko ii koochéek.

Dáakbachee ko chilakbáakuk. Bilaxpáakiaxpawishe kootéesh kuk dóosaluuk.

⁴Hinna íwahkootéesh kalako ii Akbaatatdía dáakbachee ko baatchaataák ko baakáak hileen bilaxpáakiaxpawishe ittákkaa Akbaatatdía ishkawáasuum kuk kootássuuk. Haak deéla “Akbaatatdía dáakbachee” huulak ko baatchaataák “bilaxpáakiaxpawishe” huulak kootássuum éwahkuuk.

⁵Akbaatatdía bilaxpáakiaxpawisheem kuss

“Dii balaakbacheék.

Hinna baapé díilapxe bíik.” hessaaihmaachik.

Haak deéla bilaxpáakiaxpawisheem ii iláak hilíasheessaak.

“Iwak bii balaakbacheék.

Heelak iilápxeesh bíik.” heleetak.

Heehtaa Akbaatatdía iwak al ilíash Jesus ko ii ilíik.

⁶Haak deéla Akbaatatdía dáakbachee hawáttaahilikaateesh kala chii bilaxpáake héelass húuhche hileen bilaxpáakeesh kuxshíhkaak hawasséehchelak hilíasheehmaachik.

“Akbaatatdía is bilaxpáakiaxpawishe sheeh díixaxua hinna balaakbacheé kuss chiwakáalah.” hek.

Iwak Baawaalaáche Baaxpéesh awúuan an baalaácheesh koók.

⁷Haak deéla Akbaatatdía hileen is bilaxpáakiaxpawisheesh ko ii iláak hilíasheek.

“Ham daachéetaa is bilaxpáakiaxpawishe kúmmaam huché ala kootúua kootáak haak hileen ishkawáasheesh ham daachéetaa kúh biláahisshishhiia ala kootúua kootáak déehcheik.” hek.

⁸Heeht dáakbachee kuk ii iláak hilíasheek.

“Akbaatatdíakaataa baa ala koottáhileesh díttachkaatak dii bacheeítcheesh kal ii baa koochihtíhmaachik.

Dís bilaxpáake an dáhkuxsak ala hawassáaleesh ítchilaak baa annawitáhile ko díalalihmaachik.

⁹ Baa annawitáahile aláchisshik.

Deéla baa ala kxawíia dak baa iháateesh dak kuk dasíтчhilaassaak.

Iwahkooteesh kalako ii dís Akbaatatdía

Anmaaiwaakoochihtéesh ak koolé xaxúa héeleen dii báasak kalako ii dalasittáak kuk kootássuuk.” hek.

¹⁰ Kala chii hinna dáakbacheesh kuss iláak hilíasheek.

“Díik boh. Balaakbacheé sheeh baa bassáakaashdialeesh awé dak báakukkoon baatách kooléesh dak koóum baa hámneettaa díalaak.

¹¹ Hileen baam díaleesh baapéem baa haawíohmaachik.

Bale baaaxúassee xúhtak haawíluash ko kala kootíohmaachik.

Heehtaa dik dii ii baa koochihtalaachíihmaachik.

¹² Bale isaashéet kala shíat chipíihtak dúusaak ihéet

hilaakéet dúttak ii díailuash baapéem hileen baam díaleesh koótdaalihmaachik.

Heeht dik dís baapéesh uhpé híileetiuhmaachik.

An dii ala kootéesh baa ii baa koochihtíihmaachik.” hek.

¹³ Bilaxpáakiaxpawisheesh kuk hilíataakuuleetak.

“Balapáko awáatak baa hawassíawako aa dís koochíia biaxaawalákuuak díss aawoolák kalakoon hilaa kan dáacheelahchelihmaachik.” hek.

Heehtaa dáakbachee kuk íwahkootaakuuk. ¹⁴ Hileen

bilaxpáakiaxpawisheesh ittákkaa baa axúaleetuum

Akbaatatdía ákahchiia báasak déehkaak hileen bilaxpáakuum

is díianneem íтчhikaateesh kuhtéetaa dáalaaliiosh kuksúulak

hiliachik.

2 Hinna íwahkooteesh kalako ii an baa

bahkalátchekaasuuash bahkalaaxtássaa ammaa balee

chiwaáush kuhtaa ko díawaawíilush daachik. Ii sheewée

koótbassaa iháahteen baáulak ammaa bahkaláttuuash

xapíiwuulak kaka bahkulutchiwiíawaawolak kan

baalúukaashbaawohmaachik. ² Hileen bilaxpáakiaxpawisuum

baleilíiaakaxpissuum bíiluss óohkuuash sapéelahtaa

kulusshíiwíoolak aliilúuleetiuhmaachik. Haak deéla baa ala

kxawíiannioosh dak ammaa an díailush daatak díassuuash

dak xaxúa ii ihch íáxxohcheohmaachik. Heem íwak

baleilíiaakaxpissee awúuan ala shííosh koók. ³ Heem an balee

kulustakúuash kootáa ii basshihchíssuulak biiluk an balee datchúshiilush daache al awímmiiluuleetak. Ii kootéesh Akbaatatdía koóm Jesus ko chúuss iláak baleiichiweéítcheesh ii balee chiweék. Bilaxpáakiaxpawishe kuk kon balee chiweéssuuk. Itchihk Jesus ak iikukkák piísshelaweesh kon balee chiwaáuk. ⁴Akbaatatdía dak Jesus ak iikukkóosh dak baa áakiia dak baa baatcháache dak baa baaxpéesh dak shíishiaahe kúh ii balee éhchehchek. Akbaatatdía daasalakoottáhile Baleiláaxbaaxpee balee baa éetithe balee dúmmachik.

Jesus an bilaxpáake akúpeesh ko bach kala kootúuk.

⁵Baa ala kootbíash ii balíilak díiluss hilíashewaawiawaak. “Awám huuwíash koottannák Akbaatatdía bilaxpáakiaxpawishe balee hawasséehchessaak balee kuxshíhchessaauhmaachik.” Jesus ko baakáak bilaxpáakiaxpawishe kootássuum íwak kúh ii éwahkuuk. ⁶Hinna íwahkooteesh koottáhilim éwahkuuk. Kal ii éwahkuua baawaalaátbaaxpee awúuan baalaátak hilíashiiok.

“Akbaatatdíakaataa balee bilaxpáakittakkaataa kootáa balee dalásdeeak balee dáhchichalakaak balee dáanaak balee dáhkuxshik.

⁷Balee dilúttak bilaxpáakiaxpawishe piishchiiséekaattaa an balee dilúsheesh shíalaassaak al alákeen balee sáapaschelahaak balee chikittaakuúlahkaak ammaa an díaleesh koóhtaa balee hawasséelahkaak

⁸baatách balee hawasséelahchek.”

Kooták. Baa baalaáche baaxpéesh awúuan baalaátak hilíashiiok. “Bas bilaxpáake baatách xaxúa hawasséewahchek.” haak baatách xaxuatáhilia ko kuhchek. Heehataa hilaaktáhile baatách xaxúa it hawassáawaassuuchicheek.

⁹Heehataa hinné kúh éwahkuuk. Hinné ittákkaa shíassaaihmaachihtaa Akbaatatdía Jesus dúttak bilaxpáakiaxpawishe ko piishchiisáa dúushiik. Ii koochée an baaxpéesh ii Jesus kuxshím bilaxpáakdaak ko ii balee shéé chúuss déeihmaachik. Hinna íwahkooteesh bilaxpáakkootaa saakuúk. Heem hilaaktáhile báaxxiiak chikittaakuúok.

¹⁰Akbaatatdía baatách xaxuatáhilia ak díash koók. Ammaa íkuchkeesh xaxúa kuhtáakaattaa kooták. Hinna íwahkooteesh

Akbaatatdía Jesus baa ala chúuss déehcheesh kootám ítchik. Ii koochéé Jesus baa ákkuuwiiakuuak baatách baa áakaawatdak hiliachik. Balee ilíiak Akbaatatdía dáakeesh ahnák hiliatak is díianneem ítchikaateesh kuhtéetaa balee aaléek. ¹¹ Jesus dak hileen bilaxpáakuum ammaa an díoosh xawíash kalaaxtakuúhkaak Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh kuhtéetaa aaléesh dak aksáaush hawátkaatak. Heem kalako ii “Bii bakúpuuk.” hewiat ilushíchissaaik. ¹² Ii éwahkuua Jesus Akbaatatdía kuss hilíasheek.

“Bakúpeesh dii éhchekaashbahkaak ammaa díaleesh
baachiweéwihmaachik.

Heelak al iikukkúuan daláshe báaxxiywaak
baawaláxak baawihkammáachik.”

¹³ Haak deéla kúh hilíasheek.

“Bik an bahkalátcheesh koochihtalaachíihmaachik.”

Haak deéla

“Akbaatatdíakaataa bii hinnéem dii awóonmaalichik.

Daláake bii kuxshílahkaak bii hawasséelahkaak bii
íkaakuulahcheesh awáxpe koók.”

¹⁴ Heem hileen Akbaatatdía dáakeesh

bilaxpáakuulassheen Jesus kúh bilaxpáake ala kootúuash koótdek. Bilaxpáake bale shée chiláau ii baailíssuum Chíisbishe koólem éhkaak ii is dáatchek. Heehta Jesus saák chiléesh kalako ii Chíisbishe ammaa hámneete aa híim kan ditchiláachissaak. ¹⁵ Heem hileen bilaxpáake ahúm baleshée chilíikaashdom ii dáacheehche déesh Jesus kon dússhipak kala kulustakuúk. ¹⁶ Abraham ichíssaanneesh ko kuxsakuuák bilaxpáakiaxpawishe kuk baaleetak kala xíassaak. ¹⁷ Jesus akchiwakíwaakkussahkam Akbaatatdía ko baa hilakuuák ammaa an díahche ko kuhtáakaattaa ak díash koók. Heem akúpe ala kootúuash kala koottáhileem baa daásdeek akúpe baa ala kxawíannioosh kalaaxtakuúhchem Akbaatatdía ko ii kooxaák íisahteek.

¹⁸ Hinna íwahkooteesh Jesus ammaa baalúua kala chúuss déelassheen hileen bilaxpáakuum al ihch áakaawachissaak an ditcheeshéek ak itbuúko kalapiiák ak baa iháatdiahkaalahko kal éhchem hileen bilaxpáakeesh iikukkák kookaásheen kuss dáak kuxsák kalakoon kuss saakéewialak kal éhchek.

Jesus kuk baa íschiisaaleetak Moses kuk doosaléek.

3 Haak bakúpe sheen Akbaatatdía dii dáasaasuum díikukkuaash ii hilaakée is bilaxpáake dii hawúuk. Hinné dasshihchikaásaalah. Akbaatatdía Jesus balee héelass húuhkaak bas akchiwakíwaakkussahkuua koóhchek. ²Moses kuk Akbaatatdía is bilaxpáake kuxshíhkaak hawasséehche kuhtaa díash Jesus kúh kala koochéehchem Akbaatatdía ammaa an díahche xaxúa díak. ³Heehtaa Jesus ko bahchikittaawákbiilush daatak Moses kúh doosaléek. Ii kootéesh Jesus Akbaatatdía is bilaxpáake ak bach aahíash koóm bahchikittaawákbohmaatak hileen hileen bilaxpáakeesh kúh an bahchikittaawakúuash doosaléek. ⁴(Bilaxpáakalakuua shíshiaahe ak bach aahíiwishik. Kúh kan Akbaatatdía is bilaxpáakeesh ak bach aahía Jesus koók. Hinna íwahkootesh ala koottáhile Akbaatatdía baatách xaxuatáhilia ak díash kuttáchkaatak.) ⁵Heem kala chii dii baachiweéwiiluk. Akbaatatdía Moses dúttak is bilaxpáake kuxshíhchek. Heehtaa Moses ammaa an díash dak ammaa ala shéesh dak kootíohmaacheesh ittákkaa ii óoweek. ⁶Heeht Christ Akbaatatdía dáakbachee kóosh is bilaxpáake Axxiilaatúua dak ak hawassíakuuo dak koók. Ammaa ala koottáhile baawilíshissaa sheewáak haak an balee bílaaleesh koótbahchewiawaak kúh bulushíchissaa sheewáak datchítbeessaak uhpatáhile aawíolak Akbaatatdía is bilaxpáakeesh kan balee hawák.

Akbaatatdía is bilaxpáake al ihchissúuash

⁷Heem hinna íwahkootesh kalako ii Baleiláaxbaaxpee an díiluss hilíash hinné koók.

“Hinna baapé Akbaatatdía ammaa dii chiwaáush díikukkukaasaalah.” hek.

“Baaptatchée dii chiwaalattúuash hinné koók.

⁸ Dalásdiiwaacheelaalissaalah.

Baapanmasshipúuash awám anneettáhileesh koon bas bilaxpáakeesh an bii kaláttuuash kalaaxták an bii iichúulaak “shóohkaattaa baáulak” hiliatak bii chilasshihtúuash kala chii koótdaalolak xawíihmaachik.

9 Koottaléesh dís baaxaalíoo koóum “shóohkaattaa baáulak” hiliatak bii chilasshihtúuk.

Báalee shuhpáa pilakaachím baa baatcháache an díawaawakoosh íkaawahchehtaa kootáa bii kalátchessuuk.

10 Kalako ii balaskawíia ii hileen bilaxpáakeesh baalissáatak hilíasheewaak.

Iilun daasalakoottáahiluuash ko díalot iháahtaataahilia déeiluk.” baak

“Ammaa an díaweesh íkuuhtaa bas díianneem ítchikaatam awóoweesh déewiassuuk.” baak.

11 Baalissáatak balaskawáak ii kuss bihchi baa immitaawaakaasak hilíasheewaak.

“Baapé xaxúa íttuum bakbíáweesh kan baaleetiihmaacheesh kal íkuuleetiihmaatak haak ihchissúuleetiihmaachik.” baak.

“Iwak an balíia koottáahilik.

Iwak Akbaatatdía al ilíia koók.” hek Baleiláaxbaaxpee.

12 Heem bakúpkaate sheen bach íasseekaattaak bach kuxsakuuáalah. Haak Akbaatatdía Anmaaiiwaakoochihtéesh an dáhkalattuuash dalásduupdeessaalah. Koótdaalakhuulak háaksee dáhkalaaxtalohmaachik. 13 Baaptatchée Akbaatatdía al ilíia ammaa dii chiwéesh bat chichéhchekhaak díikukkaalahkak ammaa dii díahkuuash díaluua bat píishko páachilalah. Koótdaassuulak iháahteen daláak ammaa an dáhkalattuuash dáhkalaaxtak baa iháateem díaluulak alíatdeetdahcheloh. 14 Christ dak is bilaxpáakeesh dak ko balee hawák. Ammaa bahkalátchewassaaush bashihtawakaák baláshisaawaak balee daásatchutbahko balee bilaxpáakee shóohkalahtaa ii baa koochihtalaachíihmaachik. 15 Hinna baawaalaáchim baaxpéesh awúuan an dii bilaxpáakiilush daache baalaátuuk. Akbaatatdía kon díiluss ilíilak ko kala kooták. Heem díikukkukaasaalah.

“Dalásdiiwaahaelaalissaalah.

Baapanmasshipúuash bas bilaxpáakeesh an bii kaláttuuash kalaaxták bii iichúulaak “shóohkaattaa baáulak”

hiliatak bii chilasshihtúuash kala chii koótdaalolak xawíihmaachik.” hek.

¹⁶Hinné chilasshihtáalah. Awám anneettáhileesh koon bilaxpáakuum koolúuash Akbaatatdía ilíim iikukkúuhtaa iikussáak iichúuluuk. Kukkan ak koochéesh hawátkaatassaak. Itchihk Israelites kootúum Moses awám Egypt huuash koon aaiikuschéesh xaxúa koók. ¹⁷⁻¹⁸Hinné kal élahkuuash koók. Iikukkússuuk. Iilun daasalakootúuash ko kuhtaa díak Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh kuhtéeta déessuuk. Akbaatatdía daasalakoottáhileesh shóotdak éhkuuhtaa kootáa iichúuluuk. Hileen báalee shuhpáa pilakaachéesh an bilaxpáakuua ihch an dúttuua ihchi xawíikaassuush Akbaatatdía iichúuluum daaskawíik. Daaskawíikaassuum ilissáache ii hilfasheek. “Baapé xaxúa íttuum bakbíáweesh íkuuleetiihmaatak haak ihchissúuleetiihmaachik. Iwak ala kuss balíia koottáhilik.” hek. Hinna íwahkootuuash Akbaatatdía kuss íkaassuum ii is bilisshéeo awám anneettáhileesh kootáa xéhmawaatuuk. ¹⁹Hinné kan dii baachiwaáush koók. Hinna ammaa ala shéesh kalátchessuush kalako ii ammaa an díakuuwíash xaxúa díasséem is baapé íttuuleetak haak ihchissúuleetak.

4 Akbaatatdía bíiluss al ihchi baa ímmiteesh bas baapúua xaxúa íttuum balee ihchishíhchewíash it koolúuk. Heehtaa bach íassaawaassuulak hám boókkuuwuulak kan bíilaa bínmaxuoo díawaawohmaachik. Bach íassaawaak bahkalaaxtássaak bat chichéhchewahkaak bat bahkuxshikaásuulak koók. ²Baleiichiweeítchim balee chiwaáush Israelites kootéesh awalashiipím anneettáhileesh ak kooléesh kúh chiwaáuk. Heehtaa hileen Israelites kootéesh baleiichiweeítcheesh iikukkússaak kalátchessuum al ii kuxshíleetak. ³Heeht ak kalátchekaasheesh biixaxúa baapé xaxúa íttuum Akbaatatdía bilikkuuwíash hilaakée awákaak awáxpak bihchissúuk. Hileen ak baa kalátchesseesh Akbaatatdía iikukkússuum kuss hilfasheek.

“Baalissáache ii bihchi baa ímmitaawaakaasak hilfasheewaak.

“Baapé xaxúa íttuum bakbíáwaalak kootíihmaacheesh kal íkuuleetiihmaatak haak ihchissúuleetiihmaachik.

Iwak ala kuss balíia koottáhilik.” baak.” hek.

Hinna íwahkoosheesh baapé xaxúá ítuum Akbaatatdía kuuwíash kootássaalak ii sheéssaaihmaachik. Hinna awé díak koowíiak kalakoon ihchishshéesh kukaakan baapé xaxúá ítche koolúuk.

⁴Iwak íwahkooteesh ii éwahkuuash Baawaalaáche Baaxpéesh awúuan ak baalaátak ak hilí Asheesh koók.

“Baatách xaxúá iháalak kalakoon baapé ii sáhpua Akbaatatdía ihchishshík.”

⁵Heeht kúh kootáa awúuan hilí Asheek.

“Baapé xaxúá ítuum bakbíáweesh íkuuleetiihmaatak haak ihchissúuleetiihmaachik.” hek.

⁶Heem baapé xaxúá ítuum Akbaatatdía bilikkuuwíash awákaawiawuulak it kootíihmaachik. Hawá kal íkuum éwahkuuk. Hileen bilaxpáakuum chiweewasséesh kalátchessuum iikukkússuulassheen Akbaatatdía íkaahchessaahaa hilí Asheek. “It kootáa baapé xaxúá ítuum dii íkaawahchewiawaak. Iwak an díss balfía koottáahilik.” hek. ⁷Iwak koottáahilim éwahkuuk. Ii kootéesh Akbaatatdía baapím kala chii páchkiishik. Akbaatatdía David buúm kuúk.

“Hinna baapé Akbaatatdía ammaa dii chiwáaush díkukkukaasaalah.

Dalásdiiwaaheelaalissaalah.

Heelak an bii dáhkalattuuash kalaaxtássaak bii iichúuleessaak “shóohkaattaa baáulak” hiliachissaa bii chilassihchíssaalah.”

hek. (Hinna David ammaa shéesh íischiisaa kan dii baachiwáaúk.) Hileen Israelites kootúum awalashiipím anneettáahileesh koolúuash kalakoon deéla Akbaatatdía David iwak buúm kúuash isaakuamméaxe báalee hámmishtaahilik.

⁸Kal ii xíassaak al ihchissúuash awé Canaan kussaak. Iwak ii éwahkuua Joshua koóm is bilaxpáake iwak awéesh kuss aaléesh báalee hámmisheem chilasshipím kalakoon Akbaatatdía kala hilaa an balee ihchishshíihkaawilikkuuwíash ii iichiweék. ⁹Hinné kala hilaa dii baachiwáaush koók. Baapé xaxúá ítuum al ihchissúuash Akbaatatdía is bilaxpáake kúh díakuuwíash Akbaatatdía baapé ii sáhpua al ihchishshéesh ko kala kooták. ¹⁰Bilaxpáakuum baapé xaxúá ítuum díakuuash ammaa hilúuash kal iháaluuk. Akbaatatdía

ammaa hiléesh iháalak kalakoon al ihchishshéesh ko kala kooták. ¹¹Akbaatatdía awáxpak an bihchishshiwiáwuash bilikkuuwíash bulutchiwiáwaataahinmiilush daachik. Balee héeleen hawátkaatdahtaa Akbaatatdía balee baa díahcheesh díassaawialak koochéewahchessaawiilush daachik. Díassaalak áxpak ihchishhiwíalak aliínnneetiihmaachik. Israelites awalashiipím anneettáhileesh ala koolúuash ammaa ala kalátchessuuash ii Akbaatatdía áxpak ihchishhiwíoohtaa aliilúuleetam élahkuuk.

¹²Akbaatatdía al ilíiash kalako ii an balee ala kootáhchewiash balee kooták balee iláaxe dak an balee bilaxpáake dak an bihchi buluttúua dak balataawúua dak an baa basshihtúua dak ii dússihchik. Kúmmaam bítchiisaam apé dúupe attakaáshim ii balee aláhpilak balee alashkúa dak balee dúupe dak hiilák ko kala kooták. Heehtaa hinna al ilíiash kuk chía attakaaséem ii balasawúuko ammaa basshihtúuash áakass dústak ammaa an díawaawiwuuash chilasshihták ítchi xúh xawíilak kúh balee chiweéik. ¹³Akbaatatdía kuss baa aaláaxuawialuulak annúuleetak. Baam awé awúuan díaluulahtaa áakuss iikuschiíhmaachik. Baapéem ishóoche bífak ammaa an díawuuash xaxúa baachiweéwohmaachik.

Hebrews 4.13

Jesus akchiwakíwaakkussahkam baatcháacheesh koók.

¹⁴Jesus koóm Akbaatatdía dáakbachee kóosh hilaakée bas akchiwakíwaakkussahkuua koók. Haak kan báakuss dáak báakukkootaa awáxe akchíisaa koolák Anmaaiiwaakoochihtéesh akchíisaa koon Akbaatatdía ishóoche kala híik. Hinna íwahkooteesh kalako ii an baa bahkaláttuuash bahkalaaxtássaak bilaxpáake hawéeseesh éhchewahchewiilush daachik. ¹⁵Bas akchiwakíwaakkussahkuuash hinna awé áakeeleesh an balee ala kooté kootám baaík ii balee daáshaaweewiailuash kuk kala kooták kúh baa ii baa chúuss déek. Heehtaa ik ihchikittaák baa kxawíihinneetak. ¹⁶Heem Akbaatatdía balee íchissak bas bacheeítchikaasuaa koóm biixaxúa ishóoche bífwook. Baawilísshessaawook. Ii sheewée balee daásdeetaahile kalako ii shóohtennahtaa balee

kuxsawilikkuúihmaachik. Haak baa ala kxawíanniawuuash kúh balee kalaaxtawilikkuulahkúihmaachik.

5 Hinné élahkuuk buh. Bilaxpáake héeleen akchiwakíwaakkussahkeet ko dúttuut Akbaatatdía ishóoche híik. Haak hileen bilaxpáakeesh baa ala kuuwíoo aahhiakuuák kal ii Akbaatatdía kuss chiwakáak “Ahóoh.” haakuúik. Haak Akbaatatdía al íkeesh ítchiolak hiliachim baa ala kxawíannioosh ko ii ishóoche aleéakuuik. ²Hinna akchiwakíwaakkussahkeesh kuk kan baa ákkuuweelassheen bilaxpáake iláakuuak áhchipassakuuk. Baa ala kxawíannialassheen hileen bilaxpáakuum daásbaaheeliawia áappaa alaaxtaattaá xuh kúakaassuum baa kxawíannioosh ii Akbaatatdía kuss ilíik. ³Haak hinna akchiwakíwaakkussahkee íh bilaxpákittakkaam baa áakaawatuuleetam íh baa kxawíhinmisak ko ii baa ashíchik. Kalako ii Akbaatatdía ishóocheen baaaleéalak koók. Hinna kal íwahkoocheesh kalakoon hilaa kan bilaxpáake xaxúa Akbaatatdía ishóocheen baaaleéakuuwialak kootíihmaachik.

⁴Bilaxpáakeem ílala akchiwakíwaakkussahkalewialak alíinneetiihmaachik. Akbaatatdía ii ittáchkaate hawátem chikittaakuuák dáasaashdak kala hilaa kootíihmaachik. Iwahkoocheesh kalako ii Aaron akchiwakíwaakkussahke bassáakaasheesh koók. ⁵Christ koóhtaa ihchi chikittaakuuák ihchi dáasaasak hilíasheessaak. “Akchiwakíwaakkussahkeesh bíik.” hessaak. Hehtaa Akbaatatdía kuss hilíasheek.

“Dii balaakbacheék.” haak “Hinna baapé díilapxe bíik.” heesh kon akchiwakíwaakkussahkahchek.

⁶Haak deéla hawáttaa kúh hilíasheek.

“Dii akchiwakíwacheeitche kal ii baa koochihtalaachíihmaachik.

Melchizedek ala kootéesh ko dii kooták.” hek.

⁷Jesus hinna awé áakeen dahkóosh koottaléesh Akbaatatdía kulustakuuwíalal kootíihmaacheesh kuss chiwakíikoolak dáashe dáasaashkoolak bakíikoolak íwekoolak. Hinna íwahkoocheesh Akbaatatdía ammaa ala sheé kuhtaa díak chikittaakuúm kalako ii iikukkúk. ⁸Hinna awé áakeeleesh Akbaatatdía dáake koóhtaa ammaa an díahche díak ii baa chúuss déek. Baaleetdak Akbaatatdía ammaa an díahche díassaalak balee baa chiweewíalal alíinnneetiihmaachik.

⁹Heem hilaakée kan baatách áakaawatak kal ihch ákkuuweelasheen al ilíia ak iikukkalaachéesh biixaxúa balee ilíiak is díianneem tátchikaateesh kuhtéetaa balee aaléihmaachik. ¹⁰Hinna íwahkooteesh kalako ii Akbaatatdía dáasaasak akchiwakíwaakkussahkahchek. “Melchizedek ala kootéesh ko dii kooták.” hek.

Díhch íassiaalah. Aaláa iháass daléeloh.

¹¹Hinna Melchizedek huaa ii dii awáxp biichiwaáuk. Heehataa ammaa ii dii awáxp biichiweewiáwuua ahúk. Heehataa hilaakée kala kuss díishihtak baa élahchewialaassuum baalúukaashbaak. ¹²Akbaatatdía kan dáhkalattuuua kala shíam kan díilun baa baachimmílahcheilush daachik. Heehataa Akbaatatdía al ilíiash ala koottáhileesh kal an dáhkalatchewassaakaasuuash dii óowiihataa kala chii hilaakée dii awóowiiolak koók. Kúmmaam baachilaxchéem it ammaa duúshalaaxtuut áachiiwile ko issihcheiluash ko kan dii kala kootúuk. ¹³Bilaxpáakuum Akbaatatdía al ilíia ii ammaa óoweewassaakaasheesh kuttáchkaate éhchewiioosh is díianneem tátchikaateesh kuhtéetaa déewioolak it ákkuuwissuum hawateé déessaauhmaachik. Hileen bilaxpáakeesh baachilaxché áachiiwile kuttáchkaat issihcheiluash ko kala kootúuk. ¹⁴Heeht hileen ak baa kalátcheesh hawátuum kuk baa dassihchitaahiláaum Akbaatatdía al ilíiash ii baachimmák baa ala koottáhile dak baa ala koottáahilissee dak an dúuppeeo éhkuulak hiliatuuk. Hileen ak kootéesh baaisáate bale baa duushtáhile ko duushíiluash ko kala kootúuk.

6 ¹⁻²Hinna íwahkooteesh Christ ala kootéesh ii baa baachimmíhkaak baaluukaaséehataa élahchekaasuulak kala koók. Koótduulak dii baa éhchehaahkak dii bilaxpáaktaahiluuk. Hileen ak hila baa kalátcheesh Christ ii ammaa óoweewassaakaasheesh kuttáchkaat dassihhtakaássaak ii díláaatchissalah. Hileén koowahchek. Ammaa an díaluash ii díhchi dáhkuluschiwialuulak annúuleetak Akbaatatdía an dáhkalatcheesh kuttáchkaatak kalako ii Akbaatatdía dii kulustalákuohmaachik. Deéla an díhch alísshíwuushiishiahe ii díh chikittaák díhchi

hoowéetdaailuk. Bale iaxxíia dístuua áakassaalaak dáhchiwakaalakuiluash ko ii baa hawasséelahkaak baa kuxshílahcheiluk. Haak kúh bilaxpáake kala súuash baapiiháakdak chiléhcheohmaachik. Haak deéla ammaa an díaluuash ii dii chilasshihták bakálee ii baa koochihtalaachík. Iwak iischiisáa baam koolúuash éhchewiaalah. ³Heeht hilaakée Akbaatatdía ko bii díahchewialak hileen baa baaluukaasáaum koolúuash kalako ii hilaakée díluss baawalaátbihmaachik.

⁴Ii koótbee hinné koók. Hawáttaa bilaxpáakuum Akbaatatdía ala koottáhile óowiiak chiwaáush dak haak Ischawúuan Dakkaasúua kan baa baatcháacheesh kóosh Akbaatatdía kon balee héelass húuhcheesh isítchiiak haak Baleiláaxbaaxpee bale baa eétitche kuss kaalúum ii díahcheesh dak ⁵Akbaatatdía al ilíia koottáhilim éhkaak ii baaihkammáatuash dak haak hilaakée dak baapiisakkússee dak hinna awé áakeen Akbaatatdía an baa hilím baatcháacheesh kúh ii iláak ii baaihkammáatuash dak ⁶Akbaatatdía ihch éhchehkaak baa baatcháatum kuúm ii baaihkammáatak áaahkuuash koóm kalakoon xaxúa dúusaak iháass dáak huuash Akbaatatdía dáakbachee kaláttuuash koowíiook. Haak hileen bilaxpáakalahoon daxxíxiaahak dappeewíash kúh áttaak baawatbakálee kaka kuss dakkaashíhkaahkuwiook. Heem ii al ihch iáxxohkuuk. Hinna iháass daáush kaliilúupe ihkulusshíwioolak is díianneem ítchikaateesh kuhtéetaa déewioolak aliilúuleetiihmaachik.

⁷Hinné chilasshihtúu kaweh. Is datshía íttak xalaá ílittaadak ilúulak ii baa apáaleesh ítchilak hinna awé ak éesh ko ii baa akítchilakaashiihmaachik. Akbaatatdía hinna awé áakeen baa al apáaleesh áhchapaalihkaak apáalitchihchek. ⁸Heehtaa hinna awéesh baa apáalattache dak bilitchishéeia dak baa xuúche dak ko kuttách áakeen apáannak ítchissaak bilaxpáake xawíihkaak kuss íkaassaauhmaachik. Heem Akbaatatdía koóhtaa bale ilíia deehkaak baa haawíiak aláxiaohmaachik.

⁹Biilápaachawachissheen baaleetdak dii awáchisshissuulak baa dii baachiweéssaawohmaachik. Heehtaa baa an díalee kal ii xíassaak Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh kuhtéetaa daláalaaliiook. Heem “Dii héeluaa Jesus an

dáhkallattuuash kan dilúsaauk.” baliachissaataahilik.
¹⁰Kooták. Akbaatatdía baa annawitáahilik baa kúhkuassaam díiluh baa ítchilialuua ahúm éwahchek. Heem Anmaaiiwaakoochihtéesh dalílohmaachim éwahchek. Akbaatatdía aláchissak ii is bilaxpáake an dáhkuxsheesh it hilaakéehaa bat dáhkuxsalakaaush Akbaatatdía kalaaxtássaaihmaachik. Bakáleesh ítchikaassaalakuihmaachik.
¹¹Kan baa balásbaawaaliche díixaxua ii íkuxxache hinna baa díaluash an díihkualassuuash koochihtíia aa an díi bilaxpáakuuash uhpatáahile aalalílohmaachik. Koótduulak Akbaatatdía ammaa an dalásdeesh xaxúa dákuohmaachim kal élahchekaasuuk. ¹²Heehaa kal ii kooté díihkualassuulak koók. Hileen bilaxpáakuum daasátchutak ihkúalassaak an baa kaláttuua dúuxaasuua aa ammaa an daasíosh Akbaatatdía kala kuúk heesh kala kootúum ko koótdaaliilush daachik. Koótduulak díiluh bakálaa ammaa an baawiíshdiliatuuash dákuohmaachik.

Akbaatatdía bíawaakaashbiawuulak anmúuwishik.

¹³⁻¹⁷Hawáttaa Akbaatatdía Abraham ala kuss ilíash chilasshihtáalah. Hilásheek. “Kooták. Ammaa balákbiaweesh baatcháatbaak áxpiwahkaawaakahkak díi balásdeewalakbihmaatak haak dichíssaanneehaa kúh áxpiwahchelak baatcháatbaawihmaachik.” hek. Baa baatchaatéem koolám hileen bilaxpáake ihchi baa ímmiteeak kúh Akbaatatdía dáashe dáasaashiiluk. “Hinna an balíia koottáahilik. Akbaatatdía ammaa ala sheewúua xaxúa iikukkák haak ammaa an díawuua kúh xaxúa íkaak.” huut íilun bat shéesh an bach kuss daásduupuuash ii haawéeluk. Iwak kúh ko kala kooták Akbaatatdía ihchi baa ímmiteelak kúh ihchi dáasaashik. Ii koochéé ihée baa baatchaatéeleetak kan baa baatcháacheesh Akbaatatdía kuttáchkaatak. Heem “Hinna an díss balíia koottáahilik.” helak dáashe ii díak. “Baam sheewáalak ak iikukkák ak éhcheesh bíik.” hek Akbaatatdía. Hinna íwahkoosheesh ii ihchi baa ímmiteeak ammaa íkuchkitche kulushíssaaihmaachik heesh Abraham dak íhíssaanneesh dak an daásduupuua dak an baa kalátchessuua dak ii haawéelak hiliachik. Kala chii sheewáak. Akbaatatdía koóm ihchi baa ímmiteeak Abraham kuss

hilásheek. “Duá dáakbacheewishiihmaachik. Ammaa ala sheewéesh bahkulusshíissaak.” hek. Abraham Akbaatatdía kaláttaak óonnaachim kalakoon chiwakáak ihkáalassee aa Akbaatatdía ammaa ala shéesh díakuuk.

¹⁸ Akbaatatdía kuk biísshissaalassheen baa dúupkaashim kulushíissaam éwahkuuk. Al ilíash dak deéla al ihchi baa ímmiteesh dak ko ii Jesus balee íasseelak biixaxúa baa biáwaak kan baláshisaawaak bakaák baapiisakkússeesh ammaa awákaawiwuua awákaawohmaachim éwahkuuk. ¹⁹ Hinna baawishkáa baliatuash kal ii balasátchutak baáwaaliiosh koók. Kúmnaam íchia shoopát awáss daxtúulak ko kala kooták. Kooták hinna baawiishkáa baliatuash Anmaaiiwaakoochihtéesh kuhtée koon bikkaasapíia satták isáakaashim íkootuuash píisheen an baaxpaakaásheesh kuhtée kúh híik. ²⁰ Heem akchiwakíiwaakkussahke ii baa koochihták Melchizedek ala kootéesh ko kala kooták. Heem an báakuss baa baláshtuuwassee Jesus koók. Jesus balee iischiisáa kan dáak hinna baa baaxpaakaásheesh Akbaatatdía ala koolé biléelik. Akbaatatdía kuss iláawilikkuuak ala kuss baáush díawilikkuuk.

Akchiwakíiwacheeitcheesh Melchizedek huuk.

7 ¹⁻³ Melchizedek huaa hinné koók. Ashalakuluúm Salem huuash kuhtée is bacheeítchikaasuaa kooák haak akchiwakíiwacheeittak Akbaatatdía kan baa báakkussahke kóosh ko ishkwáashik. Iwak ammaa dii baachiwaáush sapéelak kal ii éwahkuua kuttáchkaatak. Iilápxawishi xuh isahkáwishi xuh is baaxaalíawishdak balee alaaxták. Bíshbishi xuh shéewishdak kúh balee alaaxták. Ii kootéesh baalaátuuleetak ak éhcheleetak. Heem akchiwakíiwacheeitt alaachiihmaachik. Iwak ammaa dii baachiwaáush kalako ii Akbaatatdía dáakbachee kala kooták. Hinné chilasshihtáalah. Hinna bale dáashe Melchizedek huaa “bacheeítchikaashe ala hawassée annawíiak ítcheesh” huuk. Haak Salem bilaxpáake is bacheeítchikaasuaa koóm Salem huaa kúh “baa ala kxawíileete” huuk. Heem hinna bacheeítchikaashe an baa hawasséesh baa ítchiia baa kxawíiwialeetak. Awám anneettáahileesh kuhtáa ak kooléesh is bacheeíttaahuuash Abraham bachíam biliaksaák dappiiák haawéetaahilak kan

daákuam kalakoon anméaxeen Melchizedek húula Abraham hiiák chiwakáakuuak Akbaatatdía kuss baa ítche kaalakuúk. Heem kalako ii Abraham ammaa kulóo ala kulusátuua pilakkaáshdak ala kulusátuua hawátam Melchizedek kuuák ala chikitché ii baa xíassaahchek.

⁴Hinna Melchizedek an bacheewaatcháache chilasshihtáalah. Israelites kootéesh xaxúa is baaxaalíoo Abraham kóosh awám anneettáhileesh kuhtaa bacheeíttaaheesh ammaa aáu ala kulóo ham ílaataahilia kúuash hinna Melchizedek an baatcháachkaashe kal ii xíassaak. ⁵Hinné an bacheewaatcháacheesh kúh kal ii éwahkuua koók. Baleilíiaakaxpissee awuuá ala shiío hinné koók. Hileen Israelites kootéesh Abraham ichíssaanneesh koóuhtaa baa aáu al áxpihkuua pilakattáchiak hawáteet Levi huaa ichíssaannee héeluaan akchiwakíiwacheeittuuash kuúolak koók. ⁶Heehtaa Melchizedek huua Levi ichíssaannee hawássaahtaa kootáa Abraham hinna ala kulusátuuash hawátam kuúk. Abraham koóm Israelite kooté kala héele baatcháache kóosh Akbaatatdía íischiisaa kuss hilíasheek. “Baa ítche ko díawaawalakbihmaachik.” hewishik. Heehtaa Melchizedek iiléen Abraham húula hiiák baa attaakuuák chiwakáakuuak Akbaatatdía kuss baa ítche kaalakuúk. ⁷(Hinné kal élahkuuash koók. Bilaxpáakbaaalisaate koóum baa attaakuuák chiwakáakuuiluk hileen bilaxpáakiihaakkaashkaateesh.) ⁸Hileen akchiwakíiwacheeittuum Levi ko hawúum ala kulusátuua hawáteet kuúiluash kuk bale shée chúuss déeohmaachik. Heeht Melchizedek kúh akchiwakíiwacheeittak ala kulusátuua hawátam kuúok. Heehtaa Baawaalaáchim Baaxpéesh awuuá ala shiío ik bale shée chúuss déessaak bi laxpáakiiwaakoochihtiihmaachik. ⁹Levi it bishíssaahtaa hawáteem hilíasheewialak kootíhmaachik. “Hileen Israelites kooté bálaa an díoo ala kulusátuua Levi ak achéesh kuúosh chiikuss Levi huua Abraham ichíssaannee kóosh ala kulusátuua hawátam Abraham chúuss Melchizedek kuúk.” ¹⁰Kooták. Abraham Melchizedek ala híiash koottalé ichíssaannee dak Levi koóhtaa it bishíssuuhtaa kootáa ammaa ala kulóosh ala kulusátuua hawátam Melchizedek ko kuúok.

**akchiwakíiwacheeitchim iháam
Melchizedek ko kala kootéesh**

¹¹ Baleilíiaakaxpissee Akbaatatdía kon Israelites kooté kúuash awuuá ammaa ala shíio héeleen hawá baatchaatáaum hileen akchiwakíiwacheeittuum Levi ichíssaanee ko hawúuash íluttachkaat ko píisse deéohmaachik. Heehaa bale baa íkuchkim díoom ítchissaak ítchiasseesh kalako ii Israelites Akbaatatdía koosaa déewialom aliilúuleetak. Hinna íwahkootéesh kalako ii akchiwakíiwacheeitchalaxuáhchem ihéet huulák koóm Melchizedek ko kala kooták Aaron kuk baaleetak. ¹² (Baleilíiaakaxpissaam awúuan ammaa ala shíio baa shóoteet akchiwakíiwacheeitchihchessuuk. Heem shóon akchiwakíiwacheeitchalaxuáhcheesh ihéet díak baleilíiaakaxpissee kúh hilaakéet ihéet kan díalak koóiluk. Iwak hileen akchiwakíiwacheeitchesh ammaa an díailush daache kúh awúuan shíok.) ¹³ Akhuuwíash Awóonmakaauh David ii baláxeesh ashammaléaxxiim Levi huuash achíssaak. Ilaataahilia ashammaléaxxiia iháam ko achík. Hinna ashammaléaxxiash héele baaihulishoopbaaxpéesh ak píisheen iluúwishdeetak. ¹⁴ Kan bilaxpáakkootaa hinné éhcheilush daachik. Baxxiilaatúuash ashammaléaxxiia Judah huua ko achím haak deéla “Hinna ashammaléaxxiash héele akchiwakíiwacheeitchiwishiihmaachik.” haak Moses sheéleetam ii iichiweéleetam kúh éwahkuuk. ¹⁵ Baleilíiaakaxpissee kulussáauh kal ii baa xíassaakaashe akchiwakíiwacheeitchalaxuahcheesh iháam hawám húum Melchizedek ko kala kooták. ¹⁶ Baleilíiaakaxpissee Moses ko kuss bilikkúuash awuuá ala shíio “Ashammaléaxxiim Levi huuash akchiwakíiwacheeitché iixaxúa ko atúulak koók.” huuk. Iwak ashammaléaxxiash Jesus kuk achíssaahaa kootáa akchiwakíiwacheeitchik. Ii kootéesh an bilaxpáake ii baa koochihtíihmaachik. ¹⁷ Hinné koottáhile kal ii éwahkuua Baawaalaáchim Baaxpéesh awúuan an baalaátuua ii iláak hilíasheek.

“Dii akchiwakíiwacheeittalaachiihmaachik.

Melchizedek ala kootéesh ko dii kooták.”

¹⁸ Deéla íisko baleilíiaakaxpissee baatcháatdeetam Akbaatatdía al ilíia ii balee iikukkúhchewiak ii balee

kulustawilikkuuwíak ii balee ilíawilikkuuwiam aliilúuleetak. Heem Akbaatatdía iwiátak hilíasheek. “Kal iilúupe ii díawaassaawihmaachik.”

19-21 Kooták. Hinna baleilíiaakaxpisseesh ii balee annawitáahilissaak. Heem deéla akian akchiwakíiwacheeitcheeshtak hinna baleilíiaakaxpisseesh dak ii Akbaatatdía ishóoche bíissaawohmaachik. Heehtaa Akbaatatdía akchiwakíiwacheeitchalaxuahcheesh iháam díam hilaakée Akbaatatdía baam itchikaaséem balee ishóocheelahchem ii balee koosáhtiihmaachik. Kooták. Akbaatatdía Jesus dúttak páttak kuss ihchi baa ímmitiiak kuss hilíasheek.

“Dii akchiwakíiwacheeittalaachiihmaachik.
beesh balásbahkulusshiissaawihmaachik.
hek Akbaatatdía.”

Hinna íwahkoosheesh Levi ichíssaannee héeleen akchiwakíiwacheeitcheeshtak kuk kuss íwahkoosheeleetak.

22 Heehtaa Akbaatatdía Jesus ii iláak íwahkoosheesh ii ihchi baa ímmiteesh kalako ii hinna Jesus iiaxúa ko chúuss baa hilák an balee kuxshiwíash itchikaaséewiak baapanmasshipúuash bilaxpáake ammaa díakuuash kuk doosaléem éwahchekaasuuk.

23 Íisko baleilíiaakaxpissee awúuan ammaa ala shíio Levi ichíssaannee héele akchiwakíiwacheeitcheesht shéet annaachíssacheet díailuk. Kalako ii ichíssaannee héeleen akchiwakíiwacheeitcheesht iiahák hinna alaxuahcheesh ii koochihtalák hiliachik. 24-25 Heehtaa Jesus kuk an bilaxpáake ii baa koochihtám kalako ii akchiwakíiwacheeitchalaxuahchem achéesh kúh ii baa koochihták ak achéesh ittátdash kal ii kulusshíleetiimaachik. Hinna íwahkooteesh hawátuum ak Jesus bakáak ihchi kuxshíhkaak Akbaatatdía ishóoche díiwioosh kala kulustakuuák kala kuleém Anmaaiwaakoochihtéesh díiohmaachik. Is bilaxpáake Akbaatatdía ak kuss iláakuualatcheesht koók.

26 Heem Jesus akchiwakíiwaakkussahkak ak balee kuxsák íwahkootak ammaa baakúuwuua ak bilikkúuash hinné kala koók. Baatách xaxúa an batshúaleetak an baaxpaakaásak koóm Akbaatatdía al íkeesh ítchik. Ihée koótdeetak. Hawáteet

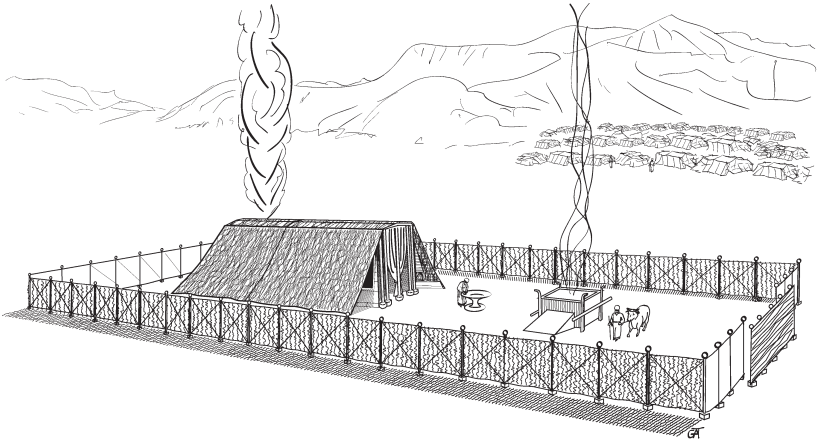
baa kxawíihiluut átdessaaik. Baatcháatak baaxpaalásheen Akbaatatdía dúttak huché dak awáxe dak ákaachiisaa dúushiik.

27-28 Bachéet ammaa an díailush daache díawioolahtaa ihch aliilúuleetahtaa baa ala kxawíiannioohtaa baleilíiaakaxpissee ala shífo hám dúttak páttak akchiwakíiwaakkussahkahcheiluk. Ko ii baaptatchée hileen akchiwakíiwaakkussahke Akbaatatdía ishóoche an baaaleéawioo aaluúiluk. Ammaa ala kxawíihiluash koochiik iilaxúoosh baaaleéakuuak kalakoon bilaxpáake ammaa ala kxawíihiluash kúh díakuuok. Jesus kuk hawáttaakaattaa ihchi baaaleék. Akahchiia íwak ii koochéesh daatdeetak. Hinna baleilíiaakaxpissee díoosh píishchiisaataahilia Akbaatatdía dáakbachee kuss hilíasheek. “Hinna an díss balíia koottáahilik.” haak kan baatách ákaawatak kal ákkuumnassheen dúttak páttak bas akchiwakíiwaakkussahkahkaak al annawitáahilihche ii baa koochihtalaachíhchek.

Jesus bas akchiwakíiwaakkussahke koók.

8 Baa dii baachiweewiáwuuu hinné koók. Ikaak “Bas akchiwakíiwaakkussahkuuwishik.” baak an dii baachiwaáush kuhtáakaattaa kooták. Anmaaiiwaakoochihtéesh kuhtée koon Akbaatatdía al awáache asshóon ilapáko koon awaakkéek. Akbaatatdía kan baa baatcháache kóosh baa hawasséaik. ²Hinna Anmaaiiwaakoochihtéesh koon ashbaaxpaakaáshim bilaxpáakan atchéesseesh Akbaatatdía kon atchéesh ishkawúuan kan baa baaxpaakaásheesh koolám koon bas akchiwakíiwaakkussahkuuash baa hinmilikkuuák dahkúk.

³Akchiwakíiwaakkussahkeet dúttuut bilaxpáaktatchee baa ala keewíoo dak baaaleéo dak Akbaatatdía ko ak ishóoche aahiiakúuash aaláakuuash koókik. Heem bas akchiwakíiwaakkussahkuua kúh Akbaatatdía baam keelák koók. ⁴Hinna awé áake kal akchiwakíiwacheeittuuwishim baleilíiaakaxpissee awuuá ammaa an díahkuua kuhtaa díook. Heeht baaleetdak bas akchiwakíiwacheeittuuash it hinna awé áakeennak akchiwakíiwacheeitchissaaihmaachik. ⁵Kooták. Hileen akchiwakíiwacheeittuum Levi ichíssaaannee ko hawúuash koóm an baa hilúuash Anmaaiiwaakoochihtéesh

Hebrews 8.5

ala kooléesh dak ala kootéesh dak iláaxaxxeeo koók. Moses ashbaaxpáam atcheewíam Akbaatatdía kuss hilíasheek. “Ammaa an díalee íasseekaasak awaxaawé koon baam dii íkaahkuuash xaxúa ko kala koottáahiliiah.” ⁶Hinna íwahkootesh bas akchiwakíwaakkussahkuua an baa hiléesh ko itchikaasák hileen akchiwakíwacheeitcheesh kootássuuk. Chiikússahkaa bale baa íkuchkitchim Akbaatatdía dak is bilaxpáake dak amméaxe páchkiishkuuash kúh baatchaataák ii baa koochihták. Aaleéla hilaakée baam itchikaasém balee ishóochee lak. Kal ii éwahkuuash Akbaatatdía ammaa ala shéesh koók.

⁷Kala xíassaakaasak Akbaatatdía an baa íkuchkitchiwasseesh is bilaxpáake písshe déehchelem baa hilíssaak. Baaleetdak is bilaxpáake ii iléelak bale baa íkuchkitche annaachíssacheem díassaihmaachik.

⁸Akbaatatdía bale baa íkuchkitchim díash baa hilíssaak baa ítchikaasuum kulussáawilikkuuk. Kal ii éhche is bilaxpáake ala kootílush daache kootássuum íkaak hilíasheek.

“Baapéem bale baa íkuchkitche annaachíssacheem díawaawakbiawaam Israel dak Judah dak bilaxpáake kalako písshe déeohmaachik.

⁹Hinna balewaaíkuchkitchim annaachíssachim díawaawiaweesh kal iháaktaahiliihmaachik.

Hawátam is baaxaalíoo awáxpak díaweesh ko kala kootássaak kúmmaalajt ischéetaawaak awám Egypt huuash koon ítchikaattaa aawiikuschíwem iiluk píisshe déewiassuum kalako ii kuss awákaassaak.

¹⁰ Heehtaa baapéem bale baa íkuchkitche annaachíssacheem Israelsh ichíssaannee díawaawakbihmaachik. Hilíatíihmaachik.” biik. Akbaatatdía bíim kúh hilíasheewaak.

“Ammáa bíkuchkeesh ii dassihchíwahchelak ii díahmaachik.

Haak deéla ammaa an balásbeesh daasawúuan baawalaátbihmaachik.

Is Akbaatatdíoo kala chii bíiihmaatak deéla bas bilaxpáakeesh kúh koóuhmaachik.

¹¹ Kalako ii koottannák bilaxpáakíihaakkaashkaate kalakoon aa bilaxpáakbaalísaate xaxúa bíi éhcheohmaachik.

Heem baa ala koottáhíle kan bat baálílaakuuilush akúpuuash kuss “Akbaatatdía éhchewiah.” ii heilush daatdeetíihmaachik.

¹² Hinna íwahkoooteesh kalako ii baa ala kxawíanníoo ahóosh bahkalaaxtawakák batchúshíssaawihmaachik.

Haak hilíinmaak baa ala kxawíanníooosh kal iilúpe kuss bahchichéwahchessaak bakálee díawaassaawihmaachik.” hek Akbaatatdía.

¹³ Koottaléesh Akbaatatdía koóm hilíasheek. “Bale baa íkuchkitche annaachíssachim bas bilaxpáake díawaawakbiawaak.” heesh ko ii hinna bale baa íkuchkitchim íiskokaatam kooléesh haamnawím kala shíakaateesh saskáat kan baa haawíihmaachik.

hinna awé áakeen an bahchiwakáau dak

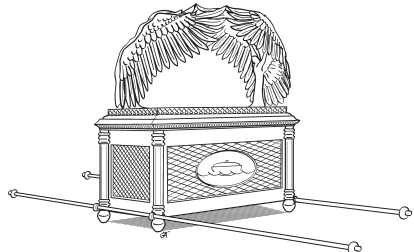
Anmaaiiwaakoochihtéesh koon ala chiwakáau dak

9 Íischiisaa ammaa ii balííash hilaakée kala chii kaka ko ii balííwiawaak. Iwak balewaaíkuchkitche bassám Akbaatatdía Israel bilaxpáake píisshe déehchewíash héele ala chiwakáau shóocheehchewialak kúh sheék.

Hebrews 9.2

Haak hinna awé áakeen Ashbaaxpéem bilaxpáakan
 díoosh atchéehkaak ko koon chiwakíihchek. ²⁻³Hinna
 ashbaaxpéesh ishkawuúko bikkaasapíia isáakaashim
 íkootak ii ashishkawuuá dúuppeelehkuum ashishkawuuá
 hawátam dáasaasuut “chikittúuash” haak ashiilúupaleesh
 kúh dáasaasuut “baaxpéesh” haak chikitcheekaaséeiluk.
 Hinna ashishkawuuá baaxpéesh ishkawúuan biláakisshichia
 iiluulichím koolák haak deéla baaiihulishoopám áakeen
 baaxawuaóosuum koolúum
 Akbaatatdía ishóocheen
 dúusaakuuahkuiluash ⁴haak
 deéla an baalahkápeo
 kúh úuwatshiile ko díoom
 dak balóowappiwaaxpaam
 dak hinna Ashishkawuúm
 Baaxpéesh ishkawúualuuk.
 Hinna balóowappiwaaxpeesh
 awuúko dak áakaako dak

Hebrews 9.4

kootáa úuwatshiile ii íaxuook. Awúuan baatám óoshitchim kúh úuwatshiile ko ii díoom awúuan manna koolúuk. Haak Aaron iitchiwaaxpée kulaalaachíash assahkéen áape apáaleesh kúh awúualak. Haak deéla baáhpaxaapuum balewaaíkuchkitchiwassaam áakeen baalaátuuash kúh awúualak.

⁵Hinna balóowappeesh áakeen áttattaa bilaxpáakiaxpawisaatdium díaitchikaattuum cherub huuash iluúom iaxpúua hinna balóowappeesh íkussache áakaachiisaa dúuxaaúk. (Hileen bilaxpáakiaxpawisaacheesh Akbaatatdía alasáashiiwaaxpeesh ii xíassuúk.) Heem báalaahawateet Akbaatatdía hinna baa íkussacheesh kuss huuák áakeen awáatak bilaxpáake baa kxawíihilaaahkuum éhchehtaa kala hileén iisakússee ii dassihchíssaak. Hinna ishkawuuá ammaa ala kooléesh kal ii baliissaáhmiik.

⁶Hinna ashbaaxpéesh ishkawuuá kan baa ákkuuwiiom kalakoon akchiwakíiwacheeitché ashishkawuúm chikittúuash ishkawúuan an baa hilíhche díawioot biléelak asaáláahkuuluk. ⁷Heehtaa akchiwakíiwaakkussahkeesh iiaxúa dak bilaxpáake dak alaaxtíia baa kxawíihiluulassheen báalaahawateet akchiwakíiwaakkussahkeesh Ashishkawuúm Baaxpéesh ittát biléeliik. Koottalát baaaxuawishím dappéesh is íile dúttak aawiléelak Akbaatatdía ishóocheen dúushiiik. ⁸Hinna ashishkawuúm chikittúuash kooléesh hinna ashishkawuúm baaxpéesh kal ii chitchípak baa biléelihchessaataahiluuk. Baleiláaxbaaxpee kon íwak ii baa xíassaahkaak ii balee óoweeek. ⁹Hinna íwahkoooteesh kalako ii hinna ashbaaxpéesh an díoosh kal ii xíassaak Akbaatatdía dííwioolak aliilúuleetam hinna baapéhtaa it kooták. Heem an baaaleóo dak ammaa keewíoo dak xaxúa kuk an baa ilutchiítcheesh ii kulushíitbioolak aliilúuleetiihmaachik. ¹⁰Haak deéla iwak an baaaleóo dak ammaa keewíoo dak ihch ísshiwak ii ihchi hoowaatchéiluash dak baa an baa duusák baa al issíiilush daache dak bale baa íkuchke ihée dak kúh an díahkuua kuhtáakaattaa díak baa ashíche ii bitáaxiiawíalom ii al ítchikaatdewioolak aliilúuleetak. Hinna íwahkoooteesh bilaxpáake ii an báhtuuleetahtaa an baa ilutchiítcheesh ii iháaxeewioolak kúh aliilúuleetiihmaachik. Heehtaa Akbaatatdía ítchihkaak balee písshe déehche aa

Christ húula balewaaíkuchkitche iháam páchkiishbilikkuum baatách xaxúa annawíiok.

11-12 Heehtaa hilaakée Christ kan bas akchiwakíwaakkussahkuulek. Heem baa íttuum páttawilikkuuwíash hilaakée ko ii bilikkuualahkúk. Anmaaiwaakoochihtéesh koon Ashbaaxpéesh bilaxpáakan atchéessuuash biléelak Ashishkawuúm Chikittúuash chúuss dáak Ashishkawuúm Baaxpéesh ko ii biléenmiak. Hinna ashóowappeesh baatchaatáak annawitaahiláak hawátam awé áakeeleesh doosaléek. Kooták. Awé kootáa ammaa ala kooléesh kuk hawássaak. Hinna Ashishkawuúm Baaxpéesh Anmaaiwaakoochihtéesh ko kooléesh hawáttaakaattaa biléelik. Ii ákahchiia koochéesh daatdeetak. Uuxiihchiiwíshbule dak apúuwatbishdaakbule dak is íluuash kuk aawiléelissaak. Itchiik hawáttaakaattaa saawilikkuúash íixúia is íile ala xéesh ko aawiléelak baa ala kxawíianniawuuash xaxúa kal ii kalaaxtawilikkuúolak hiliachik. Kal ii balee kulustakúuash kuttáchkaate koók. 13 Uuxiihchiiwíshbule dak apúuwatbishbule dak is íluua haak deéla bishéiichiin cháxaapbikhéesh aláxiiosh bilápche dak hileen bilaxpáakeesh bilíshée ak dússhicheesh ii baa ashítuuash íppataahak ii baa ashíche bitáaxiik. 14 Baaaxuwíshé is íluua ii íwahkoocheewíoolak kootdák hinné chilasshihtúu kaweh. Ischawúuan Dakkaasúua íixúia is íile ala xéhkaawilikkuuash al ii balee kuxsawilikkuúash kuk ko baatchaatéek. Haak Akbaatatdía Iláaxbaaxpee ii baa koochihtéesh ii baa kxawíiannialeetam ítchikaatak al ihchi baaaléesh annawitaahiléek. Hinna íwahkoocheesh baa ala kxawíianniawuuash ii bihkulupíash dak ammaa an díawuuash ii bihchi bahkuluschiwíawáailuash dak is íile ala xéhcheesh ko ii bitáaxiiawilikkuuk. Heem kala hilaá Akbaatatdía ii baa koochihtéesh kuss bahchiwakíwiawuulak baa díawaawakbiawuulak kootíhmaachik.

15 Koottaléesh Akbaatatdía baaíkuchkitchiwasseesh hileen bilaxpáakuum ak kooléesh dak hilaakée bilaxpáakuum ak hileeléesh íixaxúia Ischawúuan Dakkaasúua ii saakúuash baa ala kxawíiannioosh kalaaxtakuúolak hiliachik. Heem hinna is íile xéesh Ischawúuan Dakkaasúua balewaaíkuchkitche annaachíssachim Akbaatatdía dak bilaxpáake dak ii

páchkiishkuuk. Hinna balewaaíkuchkitcheesh ala shiío hawátuum Akbaatatdía al ilfiash ak iikukkóosh baa ítche díakuuwiak. Haak hileen bilaxpáakeesh Anmaaiiwaakoochihtéesh koon an bilaxpáakuua ii baa koochihtíohmaachik.

16-17 Heem Akbaatatdía balewaaíkuchkitchim díash ammaakuhchisaawaalaátdak ko kala kootúuk. Hinné élahkuuk boh. Bilaxpáakeet is ammaakuhchisaawaalaátdiat shóon koolásseesh éhkuulak hilaakán baa hilíihmaachik. Hinna bilaxpáakeesh it shéessaalak is ammaakuhchisaawaalaáche awúuan saakéelak baa hilíssaaihmaachik. 18 Kooták. Iile xelák koók. Heem balewaaíkuchkitchiwasseehataa file ii páchkiisuum. Hinna íwahkootheesh kalako ii balewaaíkuchkitchiwasseesh ii iichiwaáut kúh file xéhcheesh ii ilíiiluk. 19-22 Shóon bilaxpáakeet Baawaalaáchim Baaxpéesh awúuan baleilíiaakaxpissee awuuá an baalaátuua dáawiiot bilaxpáake file ko ii baa hoowéettaak baa ítchikaattuum ehkaáhiiluk. Haak hawátam itta hilífasheelaawioolak kootíihmaachik. “Baa ala sáapeem hoowéetchewioolak file ii díoolak koók. Deéla fileem xéssaalak Akbaatatdía baa ala kxawíianniawuuash balee kalaaxtawilikkuússaaihmaachik.” huuk. Hinné élahkuuk boh. Balewaaíkuchkitchim Akbaatatdía díak Israel bilaxpáake xaxúa píisse déehchewiash awuuá ammaa ala shiíosh xaxúa Moses kuss dáaweek. Hinna íwahkootheesh kalakoon apúuwatbishbunnaake dak uuxiihchiiwishbule dak is íluua dúttak bilé íishiak hyssop alaakaashúum uhpásee bikkaasapím hísshishpitam kuss daxták hinna baa bach íshioosh datchíissaak kalakoon baawaalaáchim dáaweesh dak hileen bilaxpáakeesh xaxúa dak ii íppataahik. Moses íwahkoocheesh héelapko kuss hilífasheek. “Hinna ílim xéesh ii Akbaatatdía balewaaíkuchkitchim díalakuuash kal ii díiluss bii óohkaak bii baa páchkiishdakuukuuk. Heem hilaakée kala ko dáhkalattuulak koók.” Hinna íwahkoocheesh Moses hinna ashbaaxpéesh dak baa baaxpáaum Akbaatatdía kuss chiwakáaut ii díailuash dak kúh hinna íleesh ii íppataahik.

Ischawúuan Dakkaasúua al ihchi baaaleéesh

23 Heem hinna awé áakeen baa chikittúum koolúum Anmaaiiwaakoochihtéesh hawátuum koolúum

iláaxaxxeeo baaaxuawishé dappiiák is íluua ii hoowéettuuk. Heehaa hileen Anmaaiiwaakoochihtéesh baam kooléesh kuk baa ala koottáahileesh koóm baa itchikaaséem ko ii hoowéetcheohmaachik. ²⁴Kooták. Hinna awé áakeen Ashishkawuúm Baaxpéesh bilaxpáakan atchéesh Anmaaiiwaakoochihtéesh koon baa ala koottáahile iláaxaxxeeosh Christ biléelissaak. Itchihk Anmaaiiwaakoochihtéesh koon ko biléelik. Hilaakée Akbaatatdía ishóocheeliiawilikkuuak kuss iláawilikkuualatchik. ²⁵Haak deéla basáatatchee hileen akchiwakíiwaakkussahkeesh Ashishkawuúm Baaxpéesh biléelak baaaxuawishé dappiíosh is íluua aawiléelak ko ii baaaleéawiook. Heeht hilíko kúh hawáttaakaattaa Ischawúuan Dakkaasúua Anmaaiiwaakoochihtéesh daxxooták iiaxúa is íile ko ii baaaleéawiak. ²⁶Baaleetdak akchiwakíiwaakkussahkeesh ko kala koochéelak hinna awé díoo kalakoon doosássee ákahchiia saalahkulák koíhmaachik. Itchihk baapiiháakasee kan bióm hawáttaakaattaa huuák saawilikkuúk. Heem kal ii baa ala kxawíash xaxúa ak haawíawilikkuuash koók. ²⁷Bilaxpáake hawáttaakaattaa shéeiluk. Haak koottalát kalakoon ammaa an díash dak ammaa kxawíihileesh dak ii chilassihchíhmaachik. ²⁸Heem Ischawúuan Dakkaasúua kúh hawáttaakaattaa ihchi baaaleéak saák bilaxpáake ahóom baa ala kxawíannioosh kal ii haawéewiak. Ii dúuhpaa huulák baa ala kxawíannioosh ko ii ihchi baashitchéessaa ak iawaachíssaak óolikaash bale shée kukaa kulustakuuwíak kala ko ii húuihmaachik.

10 Hileen baleilíiaakaxpisseesh Christ baapéem ammaa an díawíash ittákkaa iláaxaxxeeom koók. Heem baleilíiaakaxpisseesh awúuan ammaa ala shiío akchiwakíiwacheeitchee an baaaleéahkuuash ko ii Christ baa ítchikaasuum kuuwíash bilaxpáake dútchiwioolak aliilúuleetihmaachik. Hileen ákahchiia an baaaleéesh bilaxpáakeem ii ihch ítchikaattaak ii Akbaatatdía ishóoche hiiák kuss chiwakíiwialak aliinneetak. ²Baaleetdak akian an baaaleéosh ii ihch ítchikaatchewioolak kootdák hawáttaakaatdaht baaaleéalak hileen akchiwakíia kal ii ítchikaatiohmaachik. Heelak baaleetdak baa kushkotáahilia díaohmaachik. Kalako ii baa ala kxawíash alaaxták baa

al iháatdío ii ihkulupíassaauhmaatak hileen baaaleéosh koowéohmaachik. ³Heeht ittákkaa báheelia awatatchée ákahchiia baaaleéosh baa ala kxawíanniioosh ittákkaa ii chichéhkaakaauk. ⁴Kooták. Apúuwatbishbule dak úuxiihchiiwishbule dak is íluua baa ala kxawíannioo ii bitáaxiiawioolak aliínneetak.

⁵⁻⁶Hinna íwahkooteesh kalako ii Christ hinna awé it kuss huusséesh hilíasheek.

“Akbaatatdíakaataa baaaleéalahchessaak ammaa an dákuua deewiálaassaak.

Axée bilaxpáake baaaxuwishéet dappiiák aláxiiak ii daláschiaxxapiiolak hiliatuash kalako ii baa ala kxawíanniioosh kuss alákaassalak hiliatuhtaa akian baa an díoo disítchilaassaak.

Kalako ii ammaa díkuchkeesh awúuan bii bilaxpáakdek.” hek.

⁷Hinna awé kuss húuash kúh hilíasheek.

“Akbaatatdíakaataa baa an bii díalahchewialeesh díawaawiawaak ko ii boók.

Baawaaláachim Baaxpéesh awúuan íwahkoosheek.” hek.

⁸Koochiik Christ hilíasheek. “Baleilíiaakaxpissee hilíashiiok.

“Akchiwakíia baaaxuwishé aláxiiak aleéahkuulak kooák baa kxawíannioo bitáaxiihchewiook.” hehtaa Akbaatatdía díim disítchilaassaak deewiálaassaak.” helak ⁹íwahkooshiiak koowíak kalakoon hilíasheek. “Diah kan bii hinnéek. Kan bii sáaphinnahchewialaalak díawaawihmaachik. Ko ii boók.” hek. Akbaatatdía iwak al ilíia ii bale baa íkuchkitchiwasseesh kal iháaxiiak bale baa íkuchkitche iháam páchkiishbilikkuuwiak. “Akbaatatdía an dii díahkuua ko kuhtaa díaalah.” huuk.

¹⁰Ischawúuan Dakkaasúua kuk Akbaatatdía an díahche baatách xaxúa kuhtáakaattaa díak. Bale baailíshe hawáttaakaattaa chúuss dáak baa ala kxawíanniawuuash ii kulushítbilikkuuak ii balee baaxpáhchek. Kal iilúuhpe íwak ii baa chúuss déeish daatdeetak.

¹¹Akchiwakíiwacheeitcheesh xaxúa baaptatchée iluuák ákahchiia baaaleéailuhtaa ii baa ala kxawíannioosh haawéetaahinmioolak aliilúuleetak. ¹²Hehtaa Ischawúuan Dakkaasúua kuk hawáttaakaattaa ihchi baaaleéam ii hileen baa ala kxawíanniawuuash kalaaxtawilikkuúm

hawátteetchem kal ítchik. Deéla Akbaatatdía kon al awáache asshóon ilapáko awáachihcheesh kal ii baa koochihták ¹³koon daaché aa Akbaatatdía Jesus Christ is koochíia xaxúia axsaakuuák kuss ooák iché áakeeleehkaak kan dáacheehcheihmaachik. ¹⁴Ischawúuan Dakkaasúua hawáttaakaattaa ihchi baaaleéak kal ii hawátuum Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh kuhtéeta aaláalaweesh annawitáhileesh ii baa koochihtúuk.

¹⁵Ilak baam dii baachiwaáhuuash koottáhiluum Baleiláaxbaaxpee iiaxúia balee éhchehkaak hilíásheek.

¹⁶“Baapéem bale baa íkuchkitche annaachíssacheem Israelsh ichíssaannee díawaawakdak hilíatíihmaachik.

Ammaa awíkuchkeesh dasshihchíwahchelak ii díahmaachik.

Haak deéla ammaa an balásbeesh daasawúuan baawalaátbihmaachik.” hek.

¹⁷Kalakoon hilíásheek.

“Haak baa ala kxawíiannioo bahkalaaxtawakák kal ii dúupe baa ala kxawíia al ii xatáaush kuss awákaassaawihmaachik.” hek.

¹⁸Hinna íwahkoosheesh xaxúia koottáhilik. Shóon Akbaatatdía bale ala kxawíash xaxúia haawíiak koottannák kuss dasshihchíssaalak kal ii dúupe bale ala kxawíia ii baaaleéalahkuilush daatdeetihmaachik.

Akbaatatdía ísxawíiwook.

¹⁹Hinna íwahkooteesh bakúpkaaten Ischawúuan Dakkaasúua is íle xéhkaawilikkuuash kal ii Ashishkawuúm Baaxpéesh baa balásduupassaa binmaannéewiawuulak kootíihmaachik. ²⁰⁻²²Heem hilaakée an baawilíssuuash baliachissaa Akbaatatdía kooxbaák ishóoche bíiak kuss bahchiwakíiwook. Ii sheewée Ischawúuan Dakkaasúua ihchi baaaleéak ii Akbaatatdía ishóoche an bíosh díawilikkuuuk. Heem bilaxpáakahtaa hinna íwahkooteesh kúmamaam axúash chúuss baúlak ko kala kooták. Hinna axúash kúmamaam bikkaasapíim Ashishkawuúm Baaxpéesh ishóocheen íkootuuash kuk kuáata ilúxeetak chúuss báak ishóoche bífolak ko kala kooták. Hinna bas akchiwakíiwaakkussahkuuash

baatcháachim Akbaatatdía is bilaxpáake Axxiilaatúua dak ak hawassíakuuo dak koóm haak Akbaatatdía is bilaxpáakeesh balee hamnássheen Ashishkawuúm Baaxpéesh bínmaanmiawuulak kootíihmaachim is díannee ítchikaateesh kuhtée baáwaaliwook. Heelak shóon kuss bahchiwakáaulak baa kxawíialiawaassaak basakkupéessuulak balee íkaakuuihmaachim bahkalátchekaasak balásduupassuulak balee iikukkawilikkuuíhmaachik. Ischawúuan Dakkaasúua is íile balee daasé íppataalak baa ala kxawíianniawuua al ii bihkulupíooosh ii haawíiak haak kúh bilím ítchikaateesh ko ii balee ísshíwik. Heem ii balee an bilaxpáake ítchikaateesh koók. ²³Akbaatatdía ammaa ala shéesh díassaassaa díaihmaachim éwahkuuk. Heem an dáhkalatcheesh dalásbaaheelaassalah. Itchiik biiwaachíssaak al awóoluuash ko ii ákahchiia bilaxpáake baachiwaawakuulák koók. ²⁴Bach awákaawakak bach awáchissuaa bat bahkuxsawakák an bat píishko bapchíluuash ii basshihták koochihtáwaawook. ²⁵Heehaa dáhchiwakiilaleessaalak íwak kootássaaihmaachik. Hileen bilaxpáakuum baa kaláttuuhaa chiwakíileessuuash koochéessaalah. Bach koowatéewaak balásduupassaa bat píishko bapchílaawakaak buulak kan baa baatcháache koók. Ii sheewée shíassaa Baxxiilaatúuash huuwíam baa chilassihchiwíak.

²⁶⁻³¹Hinné élahkuuk bah. Hawátam éwahkaak awáchissuuash hilíasheek. “Baam dii iháattuulak ak baa bakánnialakoosh biiléen bíik. Ak baa iichúuliash bíik.” Haak deéla kalakoon ilíitaahilak kaka shiiák “Akbaatatdía bíim bas bilaxpáake bahchilassihchíwihmaachik.” Hinna íwahkooteesh Ischawúuan Dakkaasúua al ihchi baaaleéawilikkuuash diiluk dilúuluua kussáaluulak Akbaatatdía baa ii baa koochihtéesh an dii dútchiwioosh ii baalilísshikaashdiilush daachik. Kooták. Jesus Christ baa ala koottáhile ii iichiweéesh koóm biikukkák ii an balee bilaxpáake ítchiwaawiawuuk. Heem hilíinmaak baa kxawíialiawaawahkuulak Jesus Christ balúuluua kussáawaak al ihchi baaaleéesh kuss awákaassuulak ko kala kootám éwahchewiilush daachik. Koótbuulak baa ala kxawíianniawuuash kal ii kalaaxtawilikkuuák baa haawíawilikkuuash ihée

hámneetak. Hinné éwahkuuk. Akbaatatdía ak iichúuleesh kuk datchúshbaatchaatcheihmaachik. Kal ala kooté koók. Heem Akbaatatdía an día shóocheewialak alaaxtúum chiláak óolak kaáulak koók. Ikaalah. Bilaxpáakeem baleilíiaakaxpissuum Moses bilikkuúhkuuash iiviátak kuss íkaassaalak ak éhcheesh iilápkaata xuh iiláwiikaateem shiiák “Koochéek.” huulak daásdeelichissaa dappeéohmaachik. Hinna íwahkootesh bilaxpáakeem Akbaatatdía dáakbachee dúupiak isítcheessaalak haak is íile ala xéesh ii balewaaíkuchkitchim annaachíssacheesh páchkiisak ii Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh kuhtéeta aaláalaweesh al íkeesh baa hámneetak haak deéla Baleiláaxbaaxpee daásdeehaa anníihiisseesh kootáa al ilíiwishdak al íaxxohcheesh baatchaachkaaséihmaachik.

³²⁻³³Hinna íwahkootesh Jesus Christ dak baleiichiweéítcheesh dak an dáhkalattuuwassaakaasheesh koottalésh kalaaxtássaalah. Haak dii kulustakuúosh piishchiiséekaattaa ii dii baa baalúuash ahchúuss déehkuuhtaa díluualakaaush chichéhkaakaak ii dasshihtakáalah. Daachéetaa dii awássaahkaak bilaxpáakalahoon dii baaík shiiák dii baatcheeshíiok. Haak deéla dii baaík shiiák dii dúupioohtaa kootáa awáss dakálaassaa an dáhkalattuuash kúh dáhkalaaxtassuum. Daachéetaa hileen Jesus ak písshe daáum baa chúuss déehkuuash dáhkuxsak hilíinnaak átduum ii dii baa iiviátuuk. ³⁴Dii ilíiom baa baatchaataaum Anmaaiwaakoochihtéesh koonnákuum élahkuuk. Heem hileen bilaxpáakuum anmaalaxtúuashe ishkawúuass shítuuash aaláaxuassaa baalilísaalakuuk. Haak kúh awé áakeen baa daáush áhkachiahuuhtaa kootáa an dalásitcheesh koochihtáluuk. ³⁵⁻³⁶Heehtaa an dalásatchutdahcheesh an díhkualuuleeteesh koon aa kak áxpikkaalah. Akbaatatdía al ilíia ak iikukkóosh bakálaam díakuuihmaachik. Heem díluh dákuulak diliatuulak baatát baalúulahtaa awáss dáhkalaassuulak koók. Heem dii baa ala chúuss déehkuuhtaa kal awaté dalúuok. Hilaakée kal ii baalilíshessaaliilush daachik. Heem an dáhkalattuuash ii díichiwaak koowéessaalah. Koómnaassuulak shíassaataahilia bakálaam baa baatcháacheesh díalakuohmaachik.

bale baa kalátche

³⁷Ii íwahkoosheeweesh Akbaatatdía bakálee díalakuohmaachik. Hinna baam shéesh chilasshihtáalah.

“Ak huuwíash shíassaataahilia kala húuihmaachik.
Baa óolissaihmaachik.

³⁸Bilaxpáake ak an balía iikukkák ak bii kalátcheesh kuk ii ilíohmaachik.

Heehtaa daásbaaheelaalak aláass iluulák íluss baa balaskawíiwihmaachik.”

³⁹Heeht biiluk balee kootássaam an balee xapíileetiihmaachim ii Akbaatatdía kuss “Ahóoh.” baak an bahkaláttuuash ii balee iléem Anmaaiiwaakoochihtéesh bíwohmaachim éwahkuuk.

11 Hinna an baa bahkaláttuua ii xíassee baa ala kootáhile bahkalaaxtássuum ii balee daásduupassaak. Baapém baa ala kootúulak baliatuuash kootíohmaachim kal éwahchekaasuuk. Bale baa kalátcheesh ii kúmmaam hilaakée kala kootúulak ko kala kooták. An baa bahkaláttuua ii baa ala kootbíash it ammaa awákaassuua koolám éwahchekaasuuk.

²Haak kúh baapbaawassáako kukaa bas baaxaalíooosh an baa kaláttuua kalaaxtássuum ii Akbaatatdía daasé dússhihtuum ammaa al ii ilíia ítchikaassaakuuk.

³An baa bahkaláttuuash kalako ii hinné éwahkuuk. Hinna awé dak deéla báakukko ammaa ala kooléesh dak baatách xaxúa Akbaatatdía baa ala shéesh kala kootáhileen kooták baa annawíiak baa ala koolé kuhtéeta dúushiik. Heem hilaakée eek ammaa awákuuash xaxúa díak. Íschiisee baa hámneetak.

Abelsh dak Enoch dak Noahsh dak an baa kaláttuua

⁴Abel huuash an baa kalátcheesh kalako ii Akbaatatdía ishóocheen ammaa dúushiiash ko isítcheek. Cain ammaa óosh kuk isítchissaak. Heem kalako ii Abelsh ko baa tátchikaatak huuk. Haak Akbaatatdía ammaa ala kúuash dúttalahkum éwahkuuk. Akbaatatdía al ii ilíiash ítcheek. Heem Akbaatatdía kon isítchee ii xíassaahchek. Hinna baapé Abelsh kala koolássaahataa Akbaatatdía ala kalátcheesh ko an

bahkalátchewiilush daache balee óowiiak balee éhchehchek.

⁵Deéla Enoch huuash al ihchichehkaáhmishdak kukaa koottalé an baa kalátcheesh baatcháachim ii Akbaatatdía daasé dússhihchik huuk. Hinna an baa kalátcheesh kuleelásshen bale shée chúuss déeleettaa Akbaatatdía kulutchím al akúkaa húuleettaa kal awé áakeelassaam is bilaxpáake chichínnolahtaa kal ii dúupe íkuuleetiihmaachik.

⁶Akbaatatdía ala kaláttuua kuttáchkaat kal ii bilaxpáake daasé dússhiehtuuk. Iwak ii sheewée “Akbaatatdíawishik.” diliatuulak haak al élahkuua koon aa áxpilahchewialuuash kuk bakálee díalakuohmaachim dáhkalatchekaasuulak Akbaatatdía daláak kuss dáhchiwakiwialuulak annúuwishiihmaachik.

⁷Deéla Noah huuash kúh an baa kalátche baatcháachik. “Baa baatcháachim shíassaa kootbíam ii hinna awé áake kootáa baa haawíihmaachik. Íschiisaa koótdeetak íkuuleetak.” haak Akbaatatdía chiweék. Akbaatatdía ammaa ala chiwéesh kaláttaak ko ii báasheem isáakaashim chínnaak awuuá baa ákkuuweek. Heem ala kalátcheesh ko ii Akbaatatdía al ikeesh baa tátchikaatak. Hinna Noahsh íwahkoocheesh héelapko an baa kalátche dak Akbaatatdía ammaa an díahche díash dak kal ii xíassaakuum bilaxpáake hawéese ak baa kalátcheleeteesh xaxúa Akbaatatdía shíassaa chilasshihták datchúshiihmaachim éhkuulak hiliachik. Heetaa Noahsh dak aasúuishkawuua xaxúa dak kuk kulustakuúk.

Abraham dak is bilaxpáake dak an baa kaláttuua

⁸Deéla Abraham huuash kúh baa kalátchek. Heem shóon Akbaatatdía kuss iláak “Dii ala kooléesh dáasuaa íhchish dáak awám iháam balákbiaweesh kala kuss dáah.” helak Abraham iikukkák kookaásheen duattáak déek shóoss déehchelak alaaxtáhtaa. Akbaatatdía kalátchem kalako ii déek. ⁹Aalahkaachían Abraham awám Akbaatatdía kuuwíash kala kuhtée hiiák koon dahkóoichik. Ashbaaihám hinna awéesh it ii eéssaalassheen ashéet attaák shóoleeht kooléek. ¹⁰Heeht Abraham hinna awé áakeele shíassaaahmaachik. Awaasúalahum al awáataache ii baa koochihtéesh Akbaatatdía ílaa íkuchkak díash kuss déewiak ko óonnaachik.

¹¹Hinna Abraham uá Sarah huua bía dáakdeeteesh chichéhkaalah. Abraham kuk chíá kala xaalíak. Heehaa Akbaatatdía chiwaák “Daláakuuwishdohmaachik.” hem kalátchek. ¹²Hinna íwahkooteesh kalako ii Abraham kala xaaláahaa dáakbacheewishik. Heelak Abraham ichíssaaalahuua ahó ii baawan chimmaachíssaak. Kúmmaam ihké báakukkoon iixáaxaaheeteesh dak binnáaskeeta biichiliá dak iisáapeetiiluash ko kala kootúuk. Haak deéla Abraham dáakbachee Isaac dak is baapíte Jacob dak kúh ashéet attaák shóoleeht kooléeluk. Kúh íkuxxache chiikuss Akbaatatdía al ihchi baa ímmitee dúttuuk.

¹³⁻²² Abraham an baa kalátche kala chii chichéhkuu kaweh. Akbaatatdía kuss hilásheesh dáhchichelahkuuk bah. “Dichíssaaalahuua ahkaáshbaawalakbihmaachik.” heesh kalakoon Akbaatatdía Abraham ala kalátcheesh chilassihchikaáshik. “Dáak Isaac ooawakák dappiiawakúh.” hem Abraham dak Sarahsh dak dáakkuttachkaatuuahtaa ilíileettaa Abraham déela dáakuua óola Akbaatatdía dappiiakuuwiák daachík. Íschíisaa Akbaatatdía kon shiiák “Ko Isaac kuttáchkaattaa ii dichíssaaalahuua ahkaáshbaawalakbiawaak.” hek. Heem Abraham an díwíash baatcháachik. Abraham an dassihché “Akbaatatdía bilaxpáakeem sheeláht kaka bilaxpáakahchewialak kootíihmaachik.” éhchek. Ko Isaac dapeéhchessaahaa Abraham al ikee “Kúmmaam saák kaka bilaxpáakdak ko kala kooták.” hiliachik.

Bilaxpáakuum an baa kaláttuuash ii ala xatáaush iisáawaatuuaam ii balaáhmiawaak. Akbaatatdía ammaa ala chiwaalahkóosh Isaac kalátchek. Heem it sheessáa dáakbachee Jacob dak Esaush dak baapiisakkússee bílaalakuuak baa ítche kaalakuuák an bilaxpáakuua shóotbiolak chiwaakuúk.

Jacob kúh Akbaatatdía ammaa ala chiwaalahkóosh ko kalátchek. Heem kala sheewíam éhkaak iitché dúuxaasak ihchi dúak héelapko Akbaatatdía kuss chiwakáak dáake Joseph dáakbachee dúupta baaattaakuúk.

Haak Joseph kúh Akbaatatdía ammaa ala shee kalátchelassheen baapiisakkússeesh shóotbialak éhkaak ii ilíik. Heem it sheessáa is bilaxpáakuum Israelites huuaash kuss hilásheek. “Hinné chichéhkaalah. Baapém Egypt koon

iháaxdiilohmaachik.” hek. Haak koottannák axúá an díailush daachim chiweék.

“Akbaatatdíá ammaa ala sheé kootíihmaachik.” huum akian bilaxpáake iixaxúá ala kuss iliíash it kaláttuua aa ífwaxpak daáuk. Ikuuleetahtaa baapiisakkússee ammaa ala sheé kuhtáakaattaa kootíihmaachim éhkuuk. Akbaatatdíá ala kaláttuuash koottáahilim éhkuuk. Haak ala koolatáahiluuash hinna awé áake kussaam éhkuulassheen hiliashiiaáhuuk. “Hilihtée balee ala koolássaak ittákkaa balee ala kooléesh ala híia shíassaaihmaachik.” (Hinna íwahkooshiiolak ii baa xíassaak ala koolatáahiluuash chichíilak ko kuss daákaawiook.) Abraham dak is bilaxpáake dak awám iíschisaa ala koolúuash shóottannahtaa kuss chishíiwioolak kootíihmaachik. Heehtaa bas baaxaalíoo kuk kuss chishíiwiooleetiihmaachik. Itchihk hawass daáwaaahkuuk. Hinna awé ala koolúuash ko eéssuuk. Ala koolatáahiluu kussaak. Awám ittéem chichíiluuash iíschisaa ala koolúuash kuk baaleetak. Itchihk baapéem Anmaaiiwaakoochihté ko kuss daákaawiook. Hinna ii íwahkooteesh “Bas Akbaatatdíoo kala koók.” huulak Akbaatatdíá ilushíchissaak. Kal ii xíassee shóon kuss daákaaulak kal ala koonmíoo kal ákkuuwiiakuuak daachík.

Moses an baa kalátche

²³ Moses bishím aksée íkuum alíatdeetkaatam isítchiiok. Akbaatatdíá kaláttuum Egypt bilaxpáake is bacheeítchikaasuaa Pharaoh huuash dáakbaachilaxtuua dappeéhkaalahkulem chilíissaa aaxuóo bilítaachiia dáawiik.

²⁴ Moses baaisáalawe aa iisákshim Akbaatatdíá kalátchem “Pharaohsh dáakbia dáakbachee” ii dáasaashissuulak hiliachik. ²⁵ Itchihk Akbaatatdíá is bilaxpáake ko kuss dáak an baa ala chúuss déehkaak an baa baalúukaassuuash an dáacheehkuuash ala kootúuash áxpak díawiak. Baa ala kxawíanniawiassaak ammaa ala kootássaa díash kuk koochéwiassaak. Baa ala kxawíannia al ítchikisshihkuuash kuk shíassuuk. ²⁶ Hawátam balee héelass húuhchewiash ko píisshe déesh ii ammaa baalúua dak al ilíiwisuuash dak ammaa ala chúuss déek. Al íkeesh ko ittéek. Egypt koon akítchilaak dahísseesh ii baa koochihtássaaihmaachik. Hinna

awé kootáa baa ala kooléesh kuk déehkaak Akbaatatdía an bakánniash ko kuss dasshihták ko kuss iiwaachíssaak. ²⁷Pharaohsh daaskawíhtaa Moses kuk chilíssaak. Heehtaa kootáa Egypt koon déek. Ii koochéesh Akbaatatdía íkuuleetahtaa ammaa ala shéesh ko kalátchem ii píisshe déek. Ii koochéesh al íkeesh Akbaatatdía ko koottáahilim Egypt bilaxpáake is bacheeíttuua kuk baa hámneetak. ²⁸Moses Akbaatatdía kalátchem ii Israelites kooté chiwaák hilísheek. “Íisaxpúatahchewishkeem is ílúua dúttak dís bilíoo ápchisaalah. Heelak bilaxpáakiaxpawishim bale shée óosh huulák daláakbachee bishbasséesh kuk dússhihchissaaihmaachik.” hek. Heem koottalésh kalakoon ko baapé “Baapanmaaáatchelee” haak dáasaasak kukaa kan páchkiisak dúusaauk.

Israelite bacheewaatcháache an baa kaláttuua

²⁹Israelite bilaxpáake Akbaatatdía ammaa ala shéesh kaláttuuk. Heem Biliséé Hísshe (Red Sea) huua dúuptassaalem ii kuhtéeta chúuss daáuk. Awé úuchim kuhtéeta daáulak ko kala kooták. Kalakoon hileen Egyptians kootéesh kuhtéeta déelom kuk biléesh ii íhkukooxuum ii chipúuk.

³⁰⁻³¹Rahab huua bíam akihchiiwaalútcheesh koók. Israelites kooté is akchiíftaau duúla Jericho díiom ala koonniák díaitchikaassaak aaxuakuúk. Akbaatatdía kaláttaak baa bíak íwahkoocheesh kal ii xíassaak. Shóon Israelites kootéesh Jericho díiolak Akbaatatdía kon chiwaák “Baapé sáhpuakaashim Jericho áaxxeeta chicháaxxaa díilaalah.” haak déehchek. Akbaatatdía kaláttuulassheen kootúuk. Hinna íwahkootuuash Jericho áaxxee binnaxché báakum xawuá xapáahuuk. Hinna awaasúualahoosh ak koolák Akbaatatdía iikukkússuum ii baa haawíok. Heehtaa Rahab Akbaatatdía kalátchelassheen ittáchik ak ilé.

³²Ilak baa dii baachiwéesh kuttátdahtaa kal ítchik. Kan bihch áakbaassaam ammaa an díoosh xaxúa dii baachiweewiáwaalak anmeéleetbihmaachik hinna Samuélsh dak Akbaatatdía akiláakuuash hawéeseesh dak Gideon dak Barak dak Samson dak Jephthahsh dak David dak. ³³Akian ammaa balasásasheesh dak hawéese ko kala kooté dak Akbaatatdía ammaa ala sheé kaláttuuk. Kal ii awé ahúm

baa axsúuk. Haak hileen awéesh baa ala kootássee dak baa ala kxawíia ahúm ala kooléesh kuxsák hawassíiak ítchiiook. Haak kúh Akbaatatdía ala kootbíam chiwéesh ahúm kala kootúum íkuuk. Haak Akbaatatdía ala kaláttuuash kalako ii baaapásaaisehtaa íia chihchípihkaak duushíssuulak hiliatuuk. ³⁴Biláahisshishshia baatcháachim chíóok. Haak is bítchiiisauu kúh ii ákahchiia dappeewíalom iakáattaa ilúuk. Akbaatatdía ala kaláttuuash kalako ii bilaxpáakiluuleetkaatum al ítchíooosh dííok. Haak baa ala xaxxúuleetak baatcháatum is kootáau axshéekxawiikaassuuk. ³⁵Bíahtaa kúh Akbaatatdía ammaa ala sheé kaláttuum ii ammaa íchissuuash shéesh kaka bilaxpáakahchek. Bilaxpáake ahúm akian bíash an baa kaláttuuash kúh kootúuk. Heem shóon kaka bilaxpáakahkuulak Anmaaiiwaakoochihtéesh ko koolúum éhkuuk. Heem dappeéekxawiikaassuuhata Akbaatatdía íkaakuuihmaachim éhkaak kalaaxtássuuk. Baaleetdak Akbaatatdía alaaxtáluulak dússhipak déehcheohmaachik. ³⁶Hawá koóm bilaxpáakalahoon ilikkákkaahilak baatcheeshkaássaak kalakoon deéla kúh úuwatchilia ii daxták anmaalaxtúuashe ishkawúuan dúusaauk. ³⁷Hileen bilaxpáakuum baatcheeshkáateesh kúh bíiá ii xíhchichioo aa dappiiák haak axúoo kúataa páshkuaahak haak deéla bítchiiisee ii dappííok. Uuxdaxpe ii is baaaxuássaaliak ala koolúuleetak hawass dáawaaahkak ak kuxshíleetam díakxawiikaassuum baa baalúukaashe chúuss daáuk. ³⁸Haak deéla hileen ammaa baatcheesshíiosh awám anneettáhileesh dak awaxaawé dak kuhtéeta baaaxuawishé is awusúua iháataa koon iaxuák koon aasúuliook. Hinna awé áakeen bilaxpáakuum batshúak ak íaxxohcheesh kuk hileen bilaxpáakuum ak baa kalátcheesh éhchewioolak anníihiissuuk. ³⁹Hileen bilaxpáake xaxúia Akbaatatdía ala kaláttuuash baatcháache ii Akbaatatdía isítcheek huuk. Heehtaa Akbaatatdía ammaa ala shéesh ammaa an díakuuwíash ahúm an bilaxpáakuuash it kootássaak. ⁴⁰Akbaatatdía baa óolihchek. Ii koochéesh balewaaíkuchke ittém díawilikkuuwíash kúh bach kuxxáa kuuwíak. Ii balee baaxpáak ítchikaateesh ko balee áxpak kootáhchewiak. Kal ii biixaxúua koowáte Akbaatatdía is bilaxpáakeesh kúh balee hawíihmaachik.

Akbaatatdía baksáau ko kala kooták.

12 Hinna íwahkootesh bilaxpáakbaatchaatum ak baa kaláttuuash balee áaxxeeteesh balee íischiisaa kooléesh ahkaásheesh balee píishko páachilaakaauk. Heem ak balee baa hiléesseesh baa kxawíia ii balee baa óshtatbaalúussaakáateesh kan déehkaalah. Balásatchutbahkaak balee ishóocheeta alíanneekaatom díawilikkuuash kuttáchkaatak awákaak kuhtéeta beewiilush daaché aa an balee bilaxpáakeesh uhpataáhilia aawiíwohmaachik. ²Haak deéla Ischawúuan Dakkaasúua kuttáchkaate ko bashihtawakaáwiiilush daachik. Hinna an bahchiwakáau ak día koóm kalako ii Akbaatatdía bahkaláttaawakaauk. An bilaxpáakeesh ko koótbaawiawaawiiilush daachik. Baawatbakálee kuss dakkaasúuash an dappíosh baa al ilusshícheesh kuss dassihchíssaak. Itchihk baapéem an baaihkammáatak dahkúihmaacheesh kuttách kuss dasshihták iiwaachíssaak. Heem hinna íwahkootesh hilaakée daasé íttak dahkúk Akbaatatdía al awáache asshóon ilapáko koon awáachim. ³Heem deéla kan dii haawák dalásdiiwaaheelaanmioolak baannátchilaak ammaa dáasshihtuua awássdakálaawialuulak Ischawúuan Dakkaasúua kuttách kuss dasshihtakáalah. Baa baatcháache chúuss déehkuuash dasshihtáalah ammaa ala kxawíia dak al ilíiwisúua dak haak bilaxpáakbatshuoom iichúulaak dúupiak an díakxawiikaassaak baatcheesshíosh. Heem ammaa baalúua ahchúuss déesh diiluk dii kootássuuk.

⁴Kooták. Ak baa kxawíihile dii baa chúuss déehkaaahkuuhtaa baa ala kxawíia dak ak baa kxawíihile dak kusseé awé dáaxáasak díalaassaataahiluum éwahchek. Heehtaa kooták an dii baatcheesshíio baatchaachkaashissáak it an dii díakxawiikaassaak dáshdeetak. ⁵Deéla Baawaaláachim Baaxpéesh awúuan Akbaatatdía an dii píishko páachilaak dii dáasaasak “balaakkáataa” heesh dáhkalaaxtuuchicheek. Heem chichéhkaakaak kalaaxtássaalah. An baalaáttuuash hilíashiiok.

“Balaakkáat shóon Akbaatatdía dii datchúsak dii aatátcheelak koowaáhiihkussaak diataahiláalah.

⁶Ikaalah. Akbaatatdía ammaa íchisseesh xaxúua baálilaak an bilaxpáakuuash ítcheewiak.

“Balaakkáataa” heesh kúh ittákkaa sheéssaak xaxúa datchúsak aatátcheeik.” huuk.

⁷Heem dalásatchuchihkaak koowéessaalah. An dii aatátcheesh ii baa koochihtássaaihmaachik. Dii ilissáachissaak itchihk dii íchissuuk. Akbaatatdía hilaakéehtaa it dii iiwishíiok. Dáaktaahile ko kan dii kala kootúuk. Bilaxpáake dáakuua baáliliiluk bah. ⁸Hám baáliliissaalak kuk aaláa “Bii balaakássuum ko ii kooták.” heih. Ammaa ala kxawíannioo ak koowéhchewialeetdak kuk aasúishkawuua achíssuuk. ⁹⁻¹⁰Deéla baksáau baa dasshihtúua ítchim ii an balee baakáate shíassaahaa an balee baálilaau ítchiawilikkuuum ii bahchikittaák biikukkúiluk. Akbaatatdía balee iláaxe ak bilikkuuák ak balee baa koochihtáhcheesh balee baáliliilak kúh bahchikitcheekaasáak al ilíia biikukkukaasáak bíilalaahaa díawaawiiilush daachik. Iwak ii sheewée Akbaatatdía baa dasshihché baatcháachik. Akbaatatdía balee baaxpáahchewialassheen balee baálilaak ii ala kootéesh ko balee kootáhchewiak. ¹¹Heem an balee baáliliiaash kuhtaataáhilia ítchikishissailuk buh. An baa chúuss baáu héelapko balee daásitchissaak. Heehaa an balee baa óoweesh bakálaa ii balee alataawé ittáak ii balee baaláttaak ii balee baa annawíiak heelak kalako ii basítchiwaawohmaachik. Ii an bilaxpáakbuua baa annámmuush kalako ii balee áaxxee baakoon kaúk.

an baáliliia

¹²Heem awáass kaláassalah. An dii bilaxpáakeesh ammaa díis kusséesh chichíkaak dalásuua diakaasáak an dii an bilaxpáakuua ittaáhiiak Akbaatatdía ii daásitchilahkuum dalásuua diakaasáalah. Dii héeluaan bilaxpáakuum daáshaawak alatsaachíilush ditchiláacheesh kuxsakuuáalah. ¹³Dii héeluaan bilaxpáakuum baheeláak kalalachissaatbóok. Kootássuulak baliatuuk. Heem an baa dáhkalattuuash ii bach kuxsáalah. Iwahkootduulak díixaxua an baa dáhkalattuuash kala chii ii chichuchkaaséihmaachik.

¹⁴Heelak díixaxua bach áxp áahkuitcheewiaalah. Akbaatatdía is díianneem ítchikaateesh ko kuhtéeta daálaalialah. Koótduulak díixaxua dii baaxpáaihmaachim an dii bilaxpáakuua ii baa kxawíileetiimaachik.

Koótdaassuulak Akbaatatdía al alákuuleetiihmaachik.

¹⁵Díixaxua bach íassiaakuuakalah. Dii héeluan Akbaatatdía dúuluua kusseéhchessaalah. Dii iikukkússuulak aaláa alachissaaták Akbaatatdía an daásdee dútchissaaoh. Dii héeluan ak baa kxawílitche koowéehkaalah. Aaláa baa kxawíiak akchiwakíalaxuahche ii baa ashítak ii eétshii déeoh. Iwahkootdak kuk kala xawíiimaachik. ¹⁶Díhch íassiaalah. Aaláa hám bat dáhkatdaannoh. Haak kúh aaláa hám baa dasshihtaátdeetak baa chikitchéeleetioh. Kootúulak baa baatcháachim kuúosh baa ala kxawíia koon aaiikustakuúosh ko aaláa ii bakálee déehcheoh. Hinné chichéhkaalah. Esaush kala héele baaisée koóm ammaa ala kuuwíooosh dak ammaa ala kuhchisaáihmaacheesh dak eéssaa bale ammaa duushé shóohkakaatdak ii baa bakálee déehchek. Koochéessaak annawitáhilaalah. ¹⁷Hinné kúh élahkuuk. Kan baalaawiséem kalakoon iilápxe an bílálitchiiakuuash dútchiwíalem “Baaleeták.” huuk. Baa bakíikoolak íiwekoolak. Haak ihkulushíiwíalem aliínneetak dútchihchessuuk. Díhch íassiaalah. Aaláa díiluh dii kootíoh.

¹⁸Hilaakée hileen Israel bilaxpáake baa chúuss daáush dasshihtáalah. Awaxaawím Sinai huuash al íkaataahiluuan it kuss daálaaliiosh héelapko biláahisshisshia baatcháachim íkuuk. Haak kúh chihpashkaásak ii baa íkuuleettaahilak huchím baatcháachim húum dúhpupeo ii baa éhkuuleettaahilak áaahkuuk. ¹⁹Haak kúh ak kóoshim íikooshe alásaaleetchem kalakoon bale áapchim iikukkúum shilashoonnéetak baatcháachim dúhpupeo ii bakáau baatcháattuuk. “Awáakaawachissuuk. Al awákuua dak an biikukkúua dak kala koowíawilikkuuh.” huuk. ²⁰Bale áapchim iikukkúum hiisée ii dúhpupeek ammaa ala shéesh isítcheessaak iikukkuwíassuuk. Bakáauk. Kuss hilíashiiok. “Dilíia koowaáhee kaweh.” huum “Baaaxuawishéehaa awaxaawéesh pásshihchilolak biiá ii xíhchichihkuu xuh kakée ii aláhpak ii dappíiaalah.” hem iikukkuwíassuuk. ²¹Ammaa ala kootéesh bilaxpáakeesh ii dúhpupeo alasshipák ii Moses koóhtaa hilíasheek. “Bíim bii dúhpupée alasshipák ii bii tannaalaachík.” hek.

²²Hinné kalaaxtássaalah. Akbaatatdía dii daásdeeak dii íchissuum ko ii dii kootúuleetak. Diiluk Akbaatatdía kala

kuss dalúuak dáhchiwakiiwialuut an dii íáxxoleetiiluk. Diiluk dii chikittaalákuuk. Heem itchihk diiluk Anmaaiiwaakoochihtéesh koon awaxaawím Zion huuash daliíáhuulak kalakoon issheén awaasúalahum Jerusalem huuash Akbaatatdía ala koolé ii baa koochihtéesh kan daliíáhuuk. Bilaxpáakiexpawishe iahúua ii baawan chimmaachíssaak kúh koon iiwátxaak ²³bach áxpak baaihkammáatuuk. Heem akchiwakíialaxuahchem Akbaatatdía dáake bishbasséesh koóum kúh koon iiwátxaak Anmaaiiwaakoochihtéesh koon baawaalaátsatcheesh awúuan xaxúa dáasuaa baalaátuuash haak íwak díiluh dii héeleeluuk. Akbaatatdía baatách xaxuatáahilia ak díash akbaakussbaailíash ko ishóoche daliíok. Hileen bilaxpáakuum Akbaatatdía kummíiliak ítchikaatahchem kal ii annawitáahilak baatát baa tátchikaateesh iláaxuua kúh koolúuk. ²⁴Jesus kúh is íile balee íppacheesh ii an balee baa ashícheesh haawéesh kúh kan daliíok. Akbaatatdía bale baa íkuchkitche hilaakám ískoosh ii annaachíssacheem páchkiishbilikkuuk. Jesus is íleesh ala xéhkaawilikkuuash kuk baa iischiisaaleetak Abelsh is íleesh kuk baa dóosalaachkaatak.

²⁵Díhch íasseekaasaalah. Aaláa Akbaatatdía díiluss ilíilak díikukkuwialaassaaloh. Dalúuluua kusséessaalah. Akbaatatdía Moses baleilíiaakaxpissee bilikkuúhcheesh ko chúuss iláak Israelites kootéesh kuss ilíik. Heehaa Israelites iikukkússuum ii kuss baa iláak datchúshik. Akbaatatdía Anmaaiiwaakoochihtéesh kukaa an bíiluss ilíiash biikukkússaak balúuluua kussáawuulak kúh bíiluss baa iláak an balee datchúshe baatchaatéihmaachik. ²⁶Awaxaawím Sinai huuash koon bilaxpáake kuss ilíiash baatcháache ii awé koóhtaa xakaahéetak. Haak píishchiisaa hilíashheek. “Ii dúuhpaalak awé kuttách xachíiwaassaawihmaachik. Haak awáxe ammaa ala koolé kúh áappaa baatách xaxuatáahile iháatdaatahileen kaáuhmaachik.” hek. ²⁷Bale ilíim “ii dúuhpaalak” heesh Akbaatatdía ammaa an díash baatách xaxúa baa bach ílapeeak awé xatáak báakukko baa ala koolé baatách baa bach káschikaasak daachían baa haawéihmaacheesh ko ii balee éhchehchek. Ammaa ii baa koochihtéesh kuhkakáat ala xakkáauleetak kuk baakoon kaáuhmaachik.

²⁸Akbaatatdía ala koolé ko awáxpak balee koolíihmaachik. Deéla an balee ala koolatáahiliish daacheesh bilikkuúihmaachik. Haak kuhtée kúh xachíissaak kaka kulutchíssaaihmaachim ii kuss “Ahóoh.” baailush daachik. Hinna íwahkooteesh kalako ii Akbaatatdía al ihchi kuss balee chiwakíihchewia ko díawaawook. Heelak ishkawáashim ala chikittaakuúo ítchikaattuash ko balee hawíihmaachik. ²⁹Iwahkootbuulak koók. Ii sheewée bas Akbaatatdíoo kúmmaam biláahisshishiilak baa haawíialamnak ko kala kooták. Baa bahkalátchessuulak balee dappiiák balee baa haawéihmaachik.

ammaa an díaluua Akbaatatdía al ii daásitchikaate

13 Jesus ak kalátcheesh dífixaxua bach íchissakaalah. Bach kuxsák bat shéess ashbiléelak bat daásdeeaalah. ²Hinna ii baa xiassaawahchek. Bilaxpáaksapeelahtaa dáasuuo dííolak shóohtaleehtaa biléelihkaalah. Bilaxpáakuum ak koochéiluash bilaxpáakiexpawishe ko innáak ko kuss baa iháassaak áaahkuum sapéelak alaaxtúuk. ³Dii héeluan anmaalaxtúuashe ak kooléesh chichéhkaakaakuuaalah. Chiwakáakuuaalah. Díiluh aláxpak ishkawúualuulak an dii chichíkaakuualahchewialuuash ko kootáakuuaalah. Kuxshikaásak haalah. Deéla akchiwakíia an baa kaláttuuash ii baa chúuss déhkuuash kúh chichéhkaalah. It dii bilaxpaakéelak aaláa baapéem ammaa ala chúuss daáush díiluh dii kootbíoolak kootíihmaachik.

⁴Akbaatatdía ak bach kataaléesh ak iháass baáik díash xaxúa kuss baa iláak datchúshiihmaachik. Heem bilaxpáake ak bach áxpeesh bat chikitcheekaásak ala xapúuaht chikittaák baa iháatchessuulak kala koók. Bilaxpáake bale bach áxpeesh chikitcheekaáshiilush daachik. ⁵An dii bilaxpáakuuash baa deétichisshissalah. Bale baa eé kusseé dak bálee dak íchisshissalah. Ammaa déesh shóohkakaatdahtaa kal ítchik. Hinné chichéhkaalah. Akbaatatdía iiaxúa hilásheek. “Dii íassaawaawaalítak ammaa dakúuwuua balákbohmaachik. Dii awíhchish baáuleettaahiliihmaachik.” hek.

⁶Hinna íwahkooteesh kalako ii biiluk hinné kal éwahchekaasuuk.

“Akbaatatdía sáapdaht bii kuxshiwíalak kootíihmaachik. Bilaxpáakshoolahntaa kuk bii íáxxohchewialak baaleettaahiliihmaachik.

Ii ammaa baachilíileetak.” buuk.

⁷Heem íisko díis ak bassáaush Akbaatatdía al ilíiash dak Jesus ala kooté al ii élahkuuash dak ak díiluss óosh chichéhkaakaalah. Ammaa an díoo ko ii baa ítche ahóosh dak an baa kaláttuuash ii an bilaxpáakuua al uhpataáhile aaliíosh dak ko dassihchikaásaalah. Kal íwahkooteesh kalako ii an baa kaláttuuash díiluh ko dáhkalattuulak ii dii píishko páachiluuk. ⁸Baapanmasshipúuash dak hilaakée dak kuttáchissaa Jesus Hawátam Awóonmakaauash ala kooté kal ii baa koochihtalaaché koók.

⁹Díhch íassiaalah. Ak dii baachimmíhkuuihaatche shíishiaaheesh ii dii iháass aaliíoh. Kan díikukkussaaalah. Balee anníhiissaahntaa Akbaatatdía an balee íchissheesh ko ii balee daasátchuchik. Iwak ítchik. Bale baa íkuchkuum ala shíío bale baa duushé hawátuum duushíhkaak hawátuum duushíhchessuuk. Heehntaa hileen bale iláaum pátcheesh bilaxpáake al ii kuxsaátdeetak al ii ítchikaatcheleetam ii baassihchíssaawíilush daachik. ¹⁰⁻¹¹Baleiihulishoopbaaxpéesh koon bahchiwakáaush hileen akchiwakíiwacheeittuum Ashbaaxpéesh ishkawúuan baa hilúuash kuk koon baa duushíhchessaailuk. Hinné élahkuuk bah. Hileen Jews kooté koóm ala chiwakáau hilíatuuk. Awatatchía hinna akchiwakíiwaakkussahkeesh baaaxuawishéet dappiiák is íiluaa dúttak kalakoon Ashishkawuúm Baaxpéesh ishkawuússiiak Akbaatatdía kuuák bilaxpáake baa ala kxawíannioosh ii datchúshissaalak hiliachik. Kalakoon akian baaaxuawishéesh axúoo kulutták ashaliishshío aalakkaták koon aláxiiook. Akchiwakíiwacheeitchesh koóm hileen baaaleéo ham kuk duushbíoolak kootáhtaa bilaxpáake xaxúa iwak baaaleéosh kuk duushíhchessuuk. ¹²Hinna íwahkooteesh kalako ii awaasúualahoosh ashdáaskeen heemmisáa Ischawúuan Dakkaasúua kúh an baa baatcheeshíiom iiaxúa is íile ala xaák shéesh koóm is bilaxpáake ammaa ala kxawíannioosh ko ii haawíiak kalako ii hileen bilaxpáake ítchikaatchewiak baaxpáhchewiak. ¹³Heem an baa

baatcheeshíosh an daxxíixiahiluuash al ilikkákkaahiluuash ittáchkaat kootássaash daachik. Baaleetak. Ashaliishíio bíiluh ashdáaskeen bakkaták ala koolé bíák ammaa baa ilusshítuum chúuss déhkuuash awáxpak chúuss beéwook. ¹⁴Iwak ii sheewée hilaakée hinna awé an balee áakeele ii baa koochihtássaak an balee ala koolatáahile kussaak. Ittákkaa hileén balee duusaáhaatuuk. An balee ala koolatáahinmiash Akbaatatdía ala kooléesh koóm ko kuss biiwaachíssaak ko kuss baákaawohmaachik.

¹⁵Jesus ammaa an díash kalako ii kan baaaxuwishéet baappiiák ii Akbaatatdía kuss “Ahóoh.” baassaawiiilush daachik. Itchihk Akbaatatdía dáashe báaxxiwuuu ii kuss “Ahóoh.” baawakaáwook. Al iikukkúuan “Bii akchiwakíik. Jesus koóm ak bii iléesh Baxxiilaachéesh koók.” baawiiilush daachik. Dáashe an báaxxiweesh ko ii baaaleéawaawakaaulak koók. ¹⁶Haak deéla hinné chichéhkaakalah. Bat daásdeekaak bach kuksakaák ii baa ítchiliaalah. Iwahkootduulak ko an baaaleéaluuash koóm Akbaatatdía isítcheem daasé ii dilússhiituuk.

¹⁷Dís akchiwakíiwacheeitcheesh ak dii íassiiakaalakuuak ak dii kuksáahkuuash koóm ii dii alatchisaachíssuulak hiliatuuk. Al iláaum páttalakuuash díkukkak dáhchikittaalakuulak baapéem ammaa an díaluuash xaxúa Akbaatatdía chiwaáulak ii daásitchiohmaachik. Ak dii kuksalákbioosh heem baa baalúuhilihkaakuussalah. Koótduulak baa baalúuhinnahkuulak díiluh chiikuss dii baa áatchilassaalohmaachik.

¹⁸Heem kúh chiwakáawilikkuuahkaalah. Akbaatatdía an balee íkeen it baatách annamniáwuum éwahkuum baa balee daaséen daatdeetak. ¹⁹Dii baawakáak daláakalachisshiiilush chiwakáawakkaasak saskáattaahilia díiluss bahchisshíilak diliataalah.

bale ala chiwakíia

²⁰Ischawúuan Dakkaasúua ak úuxchiliche baatcháachim píisshe baáush koók. Is íle xéhkaawilikkuuak saawilikkuúm ii Akbaatatdía balewaaífkuchkitchim kal ii baa koochihtalaachéesh díawilikkuum ii balee daasalátdeetak baleshée koon Baxxiilaatúuash Ischawúuan Dakkaasúua

kulutták kaka bilaxpáakahchek. ²¹Akbaatatdía kuss bahchiwakím baa ítche dakúuwuuash dákuohmaacheesh ii ammaa dii díahkuua díalaawialuulak kootíihmmachik. Jesus Christ ko chúuss baa hilák an balee bilaxpáake dak balee an día dak ala kootáhchewiash balee kootáhcheihmaacheesh ii kúh kuss bahchiwakíik. Jesus Christ an bahchikittaawakúuash kal ii haámneetiuh. Iwak Akbaatatdía kuss bahchiwakáawalakuuk. Kuss “Ahóoh.” baak. Heem dáashe báaxxiawaawakaawook.

Uhpé híik.

²²Bakúpkaateen hinna an díiluss baawalaáche dóosalaatbaak. Heem an dii baanmaliikaaséesh daaskawaáhissaa bii díikukkawakaalah.

²³Heem bakúpuuash Timothysh kal iikuschíhkuum ko dii baachiwaák élahkuulak baliacheesh ii balasé ítchik. Huulák kootáa awáxpak dii awákaaweewohmaachik.

²⁴Dís akchiiwakiiwacheeittuuash dak ak baa kalátcheesh ak kooléesh dak xaxúa kusseé “Shóotaachi?” haawakaalah. Hilihtée akchiiwakáaum Italians kootéesh kúh díilussee “Shóotaachi?” huuk.

²⁵Akbaatatdía kuss “Ahóoh.” baam dii íchissak dii daásdealakuihmaacheesh kal ii kuss bahchiwakíik.